

**STRATEŠKI PLAN
MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE
ZA RAZDOBLJE 2020. - 2022.**

Zagreb, ožujak 2019.

Prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 93/16, 104/16 i 116/18), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na opću i sektorsknu politiku zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak; gospodarenje otpadom, zaštitu zraka, tla, voda, mora, biljnog i životinjskog svijeta u ukupnosti uzajamnog djelovanja, osiguravanje praćenja stanja onečišćenja zraka, tla, voda i morskog okoliša te osiguravanje provedbe mjera radi sprječavanja onečišćavanja zraka, tla, voda i morskog okoliša, osiguravanje praćenja stanja te osiguravanje provedbe mjera radi sprječavanja svjetlosnog onečišćenja okoliša; prati stanje u vezi s uzrocima promjene klime i oštećenja ozonskog sloja, skrbi o provedbi mjera ublaženja i prilagodbe klimatskim promjenama te provodi mjere za smanjivanje tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranih stakleničkih plinova; izrađuje prijedloge zakona i propisa iz područja zaštite okoliša (zaštite zraka, tla, mora, zaštite klime i ozonskog sloja i zaštite od svjetlosnog onečišćenja okoliša); planira i predlaže strategiju niskougljičnog razvoja, strategiju prilagodbe klimatskim promjenama, strategiju održivog razvoja, strategiju upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem te planove, programe i mjere za njihovu provedbu te provedbu mjera zaštite; izradu prijedloga mjera za unapređenje stanja u području zaštite okoliša, provedbu ciljeva zaštite okoliša utvrđenih planskim i strateškim dokumentima zaštite okoliša i izradu izvješća o stanju okoliša u državi, predlaganje, promicanje i praćenje mjera za unapređivanje zaštite okoliša; provedbu procjene utjecaja na okoliš; osiguravanje provedbe Registra onečišćavanja okoliša; sustavno praćenje stanja okoliša (monitoring); nadzor i usmjeravanje razvoja informacijskog sustava zaštite okoliša, utvrđivanje mjera, uvjeta i suglasnosti zaštite okoliša; skrb, usklađivanje i vođenje nadzora nad financiranjem programa zaštite okoliša; gospodarenje otpadom; izradu i provedbu planskih dokumenata u gospodarenju otpadom; pripremu prijedloga standarda zaštite okoliša; ocjenjivanje uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba iz područja zaštite okoliša; ostvarivanje međunarodne suradnje u zaštiti okoliša; određuje strateške odrednice održivog razvijanja po konceptu zelenog gospodarstva radi poticanja stvaranja dodane vrijednosti u sektor energetike, transporta i turizma; utvrđivanje politike djelovanja i obavljanje upravnoga nadzora i nadzora nad stručnim radom Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i Državnog hidrometeorološkog zavoda; upravne poslove iz područja zaštite okoliša; poticanje odgoja i obrazovanja te istraživanja u svezi sa zaštitom okoliša.

Ministarstvo obavlja upravne, stručne i stručno-analitičke poslove te prikuplja i objedinjava podatke i informacije vezane uz očuvanje bioraznolikosti, georaznolikosti, održivost korištenja prirodnih dobara, očuvanje i zaštitu dijelova prirode, uključujući zaštićena područja i područja ekološke mreže izvršavanjem, odnosno osiguravanjem izvršavanja obveza preuzetih iz međunarodnih ugovora, zakona i drugih propisa; osigurava, prati provedbu mjera zaštite i očuvanja sukladno propisima o zaštiti prirode, prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama, prekograničnom prijenosu genetski modificiranih organizama, pristupu i korištenju genetske raznolikosti te postupanju sa stranim, uključujući i stranim invazivnim vrstama; obavlja stručni i upravni nadzor nad radom nadležnog stručnog tijela za poslove zaštite prirode i javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim dijelovima prirode, odnosno ekološke mreže; usklađuje i vodi nadzor nad financiranjem aktivnosti zaštite prirode; obavlja poslove međunarodne suradnje, provedbe međunarodnih ugovora i europskih poslova u vezi s očuvanjem bioraznolikosti i zaštite prirode; koordinira izradu strateških i planskih dokumenata u zaštiti prirode te provedbu operativnih programa sufinanciranih

sredstvima Europske unije za područje zaštite prirode; potiče informiranje javnosti o zaštiti prirode i njezinu očuvanju.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: upravljanje vodama; praćenje i prilagođavanje vodnogospodarskog razvijanja s potrebama ukupnog gospodarskog razvijanja Republike Hrvatske; zaštitu od štetnog djelovanja voda i leda; zaštitu od erozije i bujica; upravljanje vodnim dobrom i njegovo korištenje; navodnjavanje i melioracijsku odvodnju; provedbu zaštite voda i vodnog okoliša od onečišćenja; provedbu zaštite mora od onečišćenja s kopna; korištenje voda za različite namjene, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda; planiranje i usklajivanje razvoja vodnih građevina; provođenje upravnog nadzora iz područja upravljanja vodama; međunarodnu suradnju; poslove linijskog ministarstva za korištenje pretpri stupnih i strukturnih fondova EU-a, kao i drugih međunarodnih izvora financiranja u dijelu koji se odnosi na projekte vodnoga gospodarstva.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove iz područja energetike i istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe; izrađuje prijedloge zakona i propisa iz područja energetike (električne energije, toplinske energije, nafte, naftnih derivata, prirodnog plina, nuklearne energetike, obnovljivih izvora energije, istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, energetske učinkovitosti); planira i predlaže strategiju energetskog razvijanja te programe i mјere za njenu provedbu sukladno načelima energetske strategije, načelima sigurnosti opskrbe, konkurentnosti energetskog sektora i održivog razvoja, radi na stvaranju uvjeta za provedbu zacrtane energetske politike Republike Hrvatske, odnosno strategije razvijanja energetike, prati i analizira ostvarivanje zacrtanih ciljeva energetske politike i energetske strategije, predlaže mјere za usklajivanje razvoja energetskog sektora s razvojnim planovima Republike Hrvatske, koordinira poslove u vezi s gospodarenjem energijom, analizira i ocjenjuje planove razvoja elektroenergetskog, plinskog i naftnog sektora, te sektora toplinarstva, prati tržište i potiče razvoj tržišta energije u Republici Hrvatskoj, potiče konkurenčnost energetskog sektora, promovira ulaganja u energetski sektor, sudjeluje u izradi energetskih bilanci, prati i analizira potrošnju primarnih energetskih resursa u Republici Hrvatskoj i svijetu radi predviđanja potrošnje primarnih energetskih resursa; izrađuje energetsko-gospodarske analize i s tim u vezi dugoročne i godišnje energetske bilance, prati proizvodnju, potrošnju, promet, uvoz i izvoz energetskih resursa, prati planiranje i izgradnju energetskih objekata te njihov utjecaj na okoliš, prati obavljanje tehničko-sigurnosnih analiza i prosudbi, predlaže pokretanje nacionalnih energetskih programa za osiguravanje dugoročnih razvojnih ciljeva, izrađuje programe za učinkovitije korištenje energije i njihovu provedbu; odobrava planove razvoja plinskog sustava, odobrava planove razvoja elektroenergetskog sustava, sudjeluje u izradi tarifnog pravilnika te vodi i sudjeluje u programima i projektima međunarodne suradnje; provođenje upravnog nadzora iz područja elektroenergetskog, plinskog, naftnog i sektora toplinarstva te istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe; koordinira, prati, uskladjuje i surađuje u provedbi mјera energetske politike u okviru sektorskih politika (zaštita okoliša i prirode, industrija, promet, šumarstvo, vodno gospodarstvo, graditeljstvo i dr.), izdaje energetska odobrenja za izgradnju postrojenja za proizvodnju energije; surađuje s drugim tijelima o pitanju zaštite prava potrošača i zaštite socijalno ugroženih skupina u energetskom sektoru.

Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na obnovljive izvore energije i kogeneraciju; vodi propisan Registar projekata i postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača; priprema programe i mјere za stavljanje biogoriva na tržište motornih goriva i korištenje biogoriva za potrebe prijevoza; provodi upravni nadzor nad primjenom zakona iz područja energetike, obavlja stručne poslove u vezi s međunarodnim i bilateralnim ugovorima.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolažanja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva.

Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike obavlja stručno-analitičke poslove zaštite prirode i zaštite okoliša te prikuplja i objedinjava podatke i informacije o okolišu i prirodi, priprema podloge i mišljenja glede očuvanja bioraznolikosti, georaznolikosti, održivosti korištenja prirodnih dobara, zaštite dijelova prirode, uključujući zaštićena područja i područja ekološke mreže, sudjeluje u međunarodnoj suradnji, provedbi međunarodnih ugovora i europskih poslova u svezi s očuvanjem bioraznolikosti i zaštite prirode, informiranju javnosti i edukaciji o zaštiti prirode i njezinu očuvanju.

Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Ustrojstvo Ministarstva

Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, ustrojavaju se sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice u sastavu Ministarstva i to:

1. Kabinet ministra
2. Glavno tajništvo
3. Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom
4. Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja
5. Uprava za zaštitu prirode
6. Uprava za energetiku
7. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštitu mora
8. Uprava za inspekcijske poslove
9. Uprava za programe i projekte EU, europske i međunarodne poslove
10. Sektor za EU fondove
11. Sektor za projekte iz područja vodnog gospodarstva
12. Služba za međunarodne poslove
13. Samostalni sektor za pravne poslove
14. Samostalna služba za odnose s javnošću i protokol
15. Samostalni odjel za unutarnju reviziju

Okolina rada Ministarstva

Proces određivanja strateških i srednjoročnih ciljeva Ministarstva, jednako kao i prilagođavanje postojećih odnosno uvođenje novih funkcija koje trebaju poslužiti njihovom ostvarenju, u bitnoj mjeri je određen složenošću okoline u kojoj djeluje.

Okolina rada MZOE determinirana je, s jedne strane, kroz status Republike Hrvatske kao nove članice Europske unije koja zaštiti okoliša pridaje značajnu pažnju i gdje postoji *acquis* i jasno definirani standardi dok, s druge strane, postoji jednako tako veliki broj međunarodnih akata drugih međunarodnih organizacija koji zahtijevaju učinkovito i djelotvorno Ministarstvo. Priključivanja EU ima dugoročan i uglavnom pozitivan učinak čiji će intenzitet s protekom vremena rasti i tražiti adekvatan kadar za obavljanje sve zahtjevnijih zadaća Ministarstva.

Uz to, stupanje na snagu novih zakona, donošenje jasnih i provedivih propisa te konstantan proces usklađivanja propisa s pravnom stečevinom EU postavlja pred Ministarstvo zahtjeve u fazi provedbe i njenog nadzora.

Održivi razvitak, očuvanje okoliša i prirode te klimatske promjene predstavljaju horizontalne teme koje zadiru u aktivnosti cjelokupne državne uprave i težište je rada ovog Ministarstva u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak. Donošenjem Nacionalne strategije održivog razvijatka („Narodne novine“, broj 30/2009) Ministarstvo je postalo središnje koordinativno tijelo za teme održivog razvijatka na nacionalnoj razini, te koordinatorom multilateralnih okolišnih sporazuma i globalnih pitanja održivog razvijatka na međunarodnoj razini.

Strateškim planom Ministarstva definirani su srednjoročni ciljevi za sljedeće tri godine i načini njihovih ostvarenja s adekvatnim kvantitativnim pokazateljima iz kojih je vidljivo da određeni načini ostvarenja predstavljaju većinom kontinuirane zadatke i identificirani su kao temeljne funkcije za ostvarivanje zadanih ciljeva.

Vizija

Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te iznimnih prirodnih i vodnih resursa, vodeći se načelima održivoga razvoja osigurati temeljne ljudske potrebe, unaprijediti kvalitetu života te omogućiti kvalitetnu, sigurnu i dostupnu opskrbu energijom.

Misija

Prioriteti Ministarstva zaštite okoliša i energetike su unaprjeđenje i promocija aktivnosti u području prirode, vodnih i o vodi ovisnih ekosustava, održavanje najviše moguće razine zaštite bioraznolikosti, smanjenje emisija stakleničkih plinova, održivost i konkurentnost energetskog razvoja i sustava, afirmacija domaćega energetskog potencijala sa što većim stupnjem energetske neovisnosti.

Ciljevi

1. Zaštititi okoliš

- 1.1. Poboljšati preduvjete za sprečavanje svih vrsta onečišćenja okoliša, praćenje stanja sastavnica okoliša, uključivanje segmenta zaštite okoliša u ostale sektorske politike, nadzor i postupanje u zaštiti okoliša**
- 1.2. Osiguranje preduvjeta za ublaženje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja**
- 1.3. Osigurati preduvjete za uspostavu održivog gospodarenja otpadom**

2. Zaštićena i očuvana priroda

- 2.1. Osiguran zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizma očuvanja prirode**
- 2.2. Osigurano povoljno stanje očuvanosti vrsta i staništa**
- 2.3. Ojačan sustav upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode**

3. Razvijen sustav za praćenje okoliša, vremena i klime

- 3.1. Osigurana podrška održivom razvoju, sigurnosti, prilagodbi klimatskim promjenama i upravljanju rizicima od prirodnih i ekoloških nesreća i katastrofa**
- 3.2. Upravljanje podacima i informacijama o okolišu**

4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora

- 4.1. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda**
- 4.2. Razvoj sustava navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda**
- 4.3. Zaštita morskog okoliša i obalnog područja**

5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima

- 5.1. Razvoj energetskog sustava i gospodarenja energetskim sirovinama**
- 5.2. Investicije u istraživanje ugljikovodika**
- 5.3. Formiranje i upravljanje obveznim zalihamama nafte i naftnih derivata**

1. Zaštiti okoliš

"Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti materijalnog djelovanja."

Zaštita okoliša nesumnjivo je jedna od najzahtjevnijih i najsloženijih aktivnosti koja zadire u sve dijelove organizacije ljudskoga društva. Prirodni okoliš koji nas okružuje (zrak, voda, tlo, biljni, životinjski svijet i drugo) osigurava nam ostvarenje naših životnih potreba. Međutim, naše potrebe, životne navike i interesi koje priroda neposredno ne može zadovoljiti, neprestano rastu. Raste potrošnja resursa i energije te raste emisija onečišćujućih tvari i stvaranje otpada. Stoga, oslanjajući se na prirodu, stvaramo nove elemente i oblikujemo svoj okoliš, različit od prirodnog.

Pored toga, sve je veći izazov zaštiti ozonski sloj na način da se smanji emisija stakleničkih plinova i ukine potrošnja tvari koje oštećuju ozonski sloj. Spoznaja činjenice da odluke o okolišu koje donesemo danas mogu ograničiti ili u potpunosti onemogućiti preživljavanje živih sustava u budućnosti dovela je do oblikovanja pojma održivog razvoja.

Održivi razvoj je onaj koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, a da istodobno ne onemogućuje buduće generacije da zadovolje svoje potrebe.

Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske se dugoročno usmjerava gospodarski i socijalni razvitak te zaštita okoliša prema održivom razvoju države. Strategijom se utvrđuju smjernice dugoročnog djelovanja definiranjem ciljeva i utvrđivanjem mjera za njihovo ostvarenje, uvažavajući postojeće stanje i preuzete međunarodne obveze.

Ciljevi u Nacionalnom planu djelovanja za okoliš su zaštita okoliša i očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa, unapređivanje upravljanja okolišem i sprečavanje onečišćenja okoliša, promjena zakonskog, upravljačkog, finansijskog i institucionalnog okvira na lokalnoj i na državnoj razini uključujući kadrovsko jačanje, integracija okoliša u druge sektore (u turizam, energetiku, industriju, poljoprivredu, šumarstvo, rudarstvo, promet), uspostava cjelovitog sustava praćenja (monitoring) i jedinstvenog informacijskog sustava te jačanje svijesti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera.

Ministarstvo promiče održivu potrošnju i proizvodnju kako bi se smanjila potrošnja resursa, smanjila emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te smanjio nastanak otpada i pokrenulo zeleno i kružno gospodarstvo.

Zaštita okoliša kao jedan od općih ciljeva Ministarstva, proizlazi iz navedenih strateških dokumenata i dugoročno ostvaruje viziju Ministarstva, dok se misija ispunjava kroz ostvarenje posebnih ciljeva.

1.1. Poboljšati preduvjete za sprečavanje svih vrsta onečišćenja okoliša, praćenje stanja sastavnica okoliša, uključivanje segmenta zaštite okoliša u ostale sektorske politike, nadzor i postupanje u zaštiti okoliša

Jedna od bitnih prepostavki zaštite okoliša je sprečavanje i smanjenje onečišćenja okoliša te primjena suvremenih stručnih dostignuća na području zaštite okoliša. Ministarstvo svojim aktivnostima nastoji stvoriti preduvjete za sprečavanje, nadzor i postupanje u pravcu smanjenja onečišćenja zraka, tla i svjetlosnog onečišćenja, vode mora kao i primjenu ekosustavnog pristupa u upravljanju ljudskim djelatnostima u cilju održavanja ravnoteže sastavnica okoliša. Također daje doprinos u provođenju mjera za smanjenje okolišnog otiska proizvoda i usluga tijekom životnog ciklusa te potiče i razvija razne instrumente održive potrošnje i proizvodnje s ciljem smanjenja potrošnje resursa, emisije stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te smanjenje nastanka otpada.

Povećana svjesnost o važnosti mora i obalnog područja kao resursa i potrebi za njegovom sveobuhvatnom i sustavnom zaštitom, nameće provedbu globalno prihvaćenog ekosustavnog pristupa u upravljanju i zaštiti morskog okoliša i obalnog područja. U periodu od desetak posljednjih godina Ministarstvo je uložilo velike napore u stvaranju preduvjeta za smanjenje postojećeg i sprječavanje onečišćenja okoliša kroz usklađivanje postojećih propisa sa zakonodavstvom EU, donošenje novih propisa i njihovo provođenje, kroz nadzor, praćenje, edukaciju i informiranje, te stvaranje baze podataka za sve sastavnice okoliša. Svojim djelovanjem u iduće tri godine Ministarstvo želi postići jačanje nadležnosti nad svim sastavnicama okoliša te unaprijediti sve mehanizme svog djelovanja u cilju smanjenja onečišćenja. Morski okoliš i obalno područje resursi su od iznimnog značaja za Republiku Hrvatsku koji se moraju zaštiti, očuvati i ako je izvedivo obnoviti s krajnjim ciljem održavanja biološke raznolikosti i osiguravanja raznolikih i dinamičnih oceana i mora koji su čisti, zdravi i produktivni. Multisektorski pristup, povezanost s drugim razvojnim strategijama i planovima i visoka politička podrška su ključni u procesu izrade Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, a posebno u pogledu definiranja Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.

Postizanjem i održavanjem dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja ostvaruju se uvjeti za održivo upravljanje tim područjem u smislu odgovornog i održivog planiranja i razvoja prostora odnosno adekvatno korištenje potencijala hrvatske obale i Jadranskog mora, uzimajući u obzir postojeće pritiske (infrastruktura, izgradnja, stanovništvo, gospodarske aktivnosti) i obvezu provedbe odgovarajućih mjera zaštite prirodnih resursa.

Zbog planiranog djelovanja u budućem periodu u kojem Ministarstvo želi postići jačanje nadležnosti nad svim sastavnicama okoliša te unaprijediti sve mehanizme svog djelovanja u cilju smanjenja onečišćenja svih sastavnica. Za realizaciju ciljeva i mjera definiranih strateškim i planskim dokumentima kojima se sprječavaju ili postupno smanjuju onečišćenja zraka, ali i drugih sastavnica okoliša u cilju zaštite zdravlja ljudi, kvalitete življenja i okoliša u cjelini kao i unaprjeđivanju cjelovitog sustava upravljanja kvalitetom zraka i praćenja kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske kao i ostalih sastavnica okoliša kao i dodatne aktivnosti koje proizlaze iz EU zakonodavstva i međunarodnih protokola potrebno je ojačati ljudske resurse za realizaciju navedenih aktivnosti.

„Postojeći“ načini ostvarenja

- 1.1.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma**
- 1.1.2. Izrada i provedba strateških dokumenata, planova i programa**
- 1.1.3. Promicanje i obrazovanje o zaštiti okoliša, održivoj proizvodnji i potrošnji i održivom razvitu te jačanje svijesti o zaštiti okoliša**
- 1.1.4. Eko-označavanje u zaštiti okoliša**
- 1.1.5. Uspostava sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora**
- 1.1.6. Provedba postupaka procjene utjecaja na okoliš, integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja, sprječavanje velikih nesreća**
- 1.1.8. Provedba zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem**
- 1.1.7. Projekti Operativnog program konkurentnost i kohezija iz područja zaštite zraka**
- 1.1.9. Implementacija LIFE programa, pružanje informacija i podrške potencijalnim korisnicima EU sredstava i osnaživanje RH za apsorpciju EU sredstava iz programa LIFE (uključuje okoliš-otpad, kvalitetu zraka, industrijska onečišćenja, inspekcijski nadzor, klimatske promjene: prirodu i biološku raznolikost)**
- 1.1.10. Jačanje ljudskih resursa Ministarstva zaštite okoliša i energetike za područje zaštite zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja**
- 1.1.11. Aktivno sudjelovanje MZOE u izradi zakonodavstva i kreiranju politika na razini Europske unije iz područja zaštite okoliša, klime, prirode i biološke raznolikosti te energetike**
- 1.1.12. Predsjedanje Vijećem EU - formacije okoliš i energetika**
- 1.1.13. Poticanje korištenja sredstava iz programa i instrumenata EU te praćenje i koordinacija sudjelovanja MZOE u ime RH u programima Unije (TAIEX, Twinning, prekogranični programi, Interreg programi, LIFE i drugi programi**

Opći cilj	1. Zaštititi okoliš						
Posebni cilj	1.1. Poboljšati preduvjete za sprečavanje svih vrsta onečišćenja okoliša, praćenje stanja sastavnica okoliša, uključivanje segmenta zaštite okoliša u ostale sektorske politike, nadzor i postupanje u zaštiti okoliša						
Program u državnom proračunu	3402 Zaštita okoliša						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma	A576173	1.1.1.1 Kontinuirano usklađivanje sustava zaštite zraka, tla i mora s EU standardima i međunarodnim sporazumima	%	90	100	100	100

1.1.2. Izrada i provedba strateških dokumenata, planova i programa	A576235	1.1.2.1. Provedba nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima	%	80	90	100	100
	A576235	1.1.2.2. Provedba Programa kontrole onečišćenja zraka	%	50	70	90	100
	A576235 A576264	1.1.2.3. Provedba mjera zaštite zraka	%	0	50	70	80
	A576264	1.1.2.4. Usklađivanje temeljem zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja	%	50	100	100	100
	A576264	1.1.2.5. Provedba podzakonskih propisa vezanih uz zaštitu od svjetlosnog onečišćenja	%	0	100	100	100
1.1.3. Promicanje i obrazovanje o zaštiti okoliša, održivoj proizvodnji i potrošnji i održivom razvitku te jačanje svijesti o zaštiti okoliša	A576208	1.1.3.1. Dodjela priznanja i nagrada za dostignuća na području zaštite okoliša	%	0	100	100	100
	A784013	1.1.3.2. Promicanje zelene javne nabave	%	0	100	100	100
1.1.4. Eko-označavanje u zaštiti okoliša	A576208	1.1.4.1. Vođenje programa dodjele eko-	%	0	100	100	100

	A784013	oznaka Prijatelj okoliša i EU Ecolabel	%	0	100	100	100
	A576208		%	0	100	100	100
	A784013	1.1.4.2. Uspostava i vođenje programa EMAS	%	0	100	100	100
1.1.5. Uspostava Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora	A784023	1.1.5.1. Broj monitoring programa	broj	7	11	11	11
	A784023	1.1.5.2. Broj Izvješća o provedenim monitorinzima	broj	6	6	6	6
	A784023	1.1.5.3. Uspostavljena Integrirajuća programska platforma Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora	%	70	80	90	100
1.1.6. Provedba postupaka procjene utjecaja na okoliš, integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja, sprječavanje velikih nesreća	A576169	1.1.6.1. Održavanje kontinuiteta provedenih postupaka strateške procjene utjecaja na okoliš i procjene utjecaja na okoliš u odnosu na zaprimljene zahtjeve	%	55	85	85	85

	A576248	1.1.6.2. Provedeni postupci izdavanja okolišnih dozvola u odnosu na zaprimljene zahtjeve	%	58	80	80	80
	A576247	1.1.6.3. Broj izdanih suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša u odnosu na zaprimljene zahtjeve	%	82	90	90	90
	A784017	1.1.6.4. Izdane suglasnosti na izvješća o sigurnosti i sanacijske programe u odnosu na zaprimljene zahtjeve	%	40	90	90	90
1.1.7. Projekti Operativnog program konkurentnost i kohezija iz područja zaštite zraka	K784022 A576264	1.1.7.1. Uspostavljen nacionalni referentni laboratorij za emisije iz ne-cestovnih pokretnih strojeva	broj	0	0	1	1
		1.1.7.2. Modernizirana državna mreža za praćenje kvalitete zraka	broj	0	0	1	1
1.1.8. Provedba zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem	A779046	1.1.8.1. Provedba Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem sukladno Direktivi 2008/56/EZ	%	25	50	60	70

	A576235	1.1.8.2. Revizija pripremnih dokumenta Strategije upravljanja Morskim okolišem i obalnim područjem sukladno Direktivi 2008/56/EZ	%	50	50	70	70
1.1.9. Poticanje korištenja LIFE programa, pružanje informacija i podrške potencijalnim korisnicima EU sredstava i osnaživanje RH za apsorpciju EU sredstava iz programa LIFE (dostizanje ciljeva iz područja : okoliš- otpad, kvaliteta zraka, industrijska onečišćenja, inspekcijski nadzor, Klimatske promjena, Priroda i biološka raznolikost)	A784024	1.1.9.1. Broj HR projekata uspješno prijavljenih na program LIFE	broj	24	30	10	27
	A784024	1.1.9.2. Broj projektnih ideja koje su kontaktirali LIFE nacionalnu kontakt točku	broj	26	30	35	35
	A784024	1.1.9.3. Broj educiranih potencijalnih prijavitelja na LIFE program	broj	447	300	300	450
	A784024	1.1.9.4. Izvršene godišnje planirane aktivnosti projekta jačanja kapaciteta za LIFE NCP	%	30	100	100	100
1.1.10. Jačanje ljudskih resursa Ministarstva zaštite okoliša i energetike za područje zaštite zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja	A576264	1.1.10.1. Zapošljavanje dodatnih 5 stručnjaka u Službi za zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja	broj	-3	1	0	0
1.1.11. Aktivno sudjelovanje MZOE u izradi zakonodavstva i kreiranju politika na	T784050	1.1.11.1. sudjelovanje na sastancima radnih skupina WPE, EWP i WPIEI	%	95	100	75	75

razini Europske unije iz područja zaštite okoliša, klime, prirode i biološke raznolikosti te energetike		1.1.11.2. sudjelovanje na sastancima Vijeća EU ENVI i ENER	%	100	100	100	100
	A576264	1.1.11.3. izrada stajališta i praćenje zakonodavnih i ne zakonodavnih dosjea u postupku rasprave na razini EU	%	90	100	100	100
1.1.12. Predsjedanje Vijećem EU - formacije okoliš i energetika	A576264	1.1.12.1. održani dosjei prema programu rada TRIO predsjedništva i utvrđenim prioritetima RH	%	NA	100	NA	NA
	T784050	1.1.12.2. organizacija i priprema sastanaka na stručnim i visokim razinama za vrijeme HR presa	%	NA	100	NA	NA
	T784050	1.1.12.3. sudjelovanje na sastancima na razini EU te međuresorna koordinacija i koordinacija s TRIO predsjedništvom	%	100	100	NA	NA
	A576173 A576264 A784024	1.1.13.1. sudjelovanje MZOE u programima i instrumentima Unije - kao korisnik, dionik, partner ili drugo	%	0	70	70	70

Strateški plan Ministarstva zaštite okoliša i energetike 2020. – 2022.

programima Unije (TAIEX, Twinning, prekogranični programi, Interreg programi, LIFE i drugi programi)	A576173 A576264	1.1.13.2. sudjelovanje MZOE u TAIEX i Twinning	broj sudjelovanja	4	10	10	10
--	--------------------	--	-------------------	---	----	----	----

1.2. Osiguranje preduvjeta za ublaženje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja

Jedna od bitnih pretpostavki za ublaženje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja je smanjenje emisija stakleničkih plinova, prilagodba svih sektora koji su izloženi utjecaju klimatskih promjena te ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj (TOOS) i fluoriranih stakleničkih plinova. Globalni problem klimatskih promjena i oštećenje ozonskog sloja zahtijeva poduzimanje specifičnih mjera na ublaženju i prilagodbi klimatskim promjenama te zaštitu ozonskog sloja, što je prepoznato kao jedan od ključnih ciljeva Ministarstva. U periodu od desetak posljednjih godina Ministarstvo je uložilo velike napore u stvaranju preduvjeta za smanjenje emisija stakleničkih plinova i potrošnje TOOS kroz usklajivanje postojećih propisa sa zakonodavstvom EU, sklapanje međunarodnih sporazuma, kroz donošenje novih propisa i njihovo provođenje, provedbu projekata ukidanja potrošnje TOOS i smanjenja potrošnje fluoriranih stakleničkih plinova, kroz edukaciju i informiranje, izdavanje dozvola za emisije stakleničkih plinova i dozvola za servisiranje uređaja koji koriste TOOS i fluorirane stakleničke plinove, certifikata serviserima za postupanje s TOOS i fluoriranim stakleničkim plinovima, trgovanje emisijskim jedinicama te osiguranje djelotvornog praćenja emisija stakleničkih plinova, TOOS-ova i fluoriranih stakleničkih plinova kao i nadzor njihovih izvora. Obzirom da će, i uz provedbu mjera smanjenja emisija stakleničkih plinova, u pojedinim područjima doći do klimatskih promjena, potrebno je za sve sektore koji su ranjivi procijeniti utjecaj klimatskih promjena i mјere prilagodbe. Od 2013. godine za Hrvatsku su kao i za druge države članice EU, Odlukom Komisije 2013/162/EU određene godišnje alokacije emisija stakleničkih plinova, za svaku godinu u razdoblju 2013.-2020. godine, za sektore koji nisu pokriveni sustavom trgovanja emisijama stakleničkih plinova (dio industrijskih procesa, uporaba otapala i drugih proizvoda, poljoprivreda, šumarstvo, gospodarenje otpadom, kućanstva i usluge, promet itd.). Navedene godišnje alokacije se neće smjeti prekoračiti. Ovaj režim alokacija državama članicama iz navedenih sektora će se i dalje nastaviti, a godišnja alokacija za Republiku Hrvatsku do 2030. godine će se odrediti sukladno cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za 7% u odnosu na razine iz 2005. godine.

U svrhu postizanja sveukupnog cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova od 40%, koji Europska unija ima prema Pariškom sporazumu, sektori koji su uključeni u sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova EU-a (EU ETS), trebat će smanjiti njihove emisije do 43% u odnosu na 2005. godinu, a sektori koji su izvan sustava ETS-a, trebat će smanjiti emisije stakleničkih plinova do 30% u odnosu na 2005. godinu. Unutar EU, svaka država imat će svoje specifične obaveze i ciljeve.

Za postizanje navedenih ciljeva na razini Europske unije uspostavljen je sveobuhvatan zakonski okvir, koji se nadopunjuje s nizom provedbenih propisa.

Nadalje, obzirom da se stranke Pariškog sporazuma pozivaju da do 2020. godine dostave Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime (UNFCCC) svoje srednjoročne i dugoročne strategije niskougljičnog razvoja, Komisija je 28. studenoga 2018. usvojila Komunikaciju pod nazivom „Čist planet za sve: Europska dugoročna strateška vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo“. Komunikacija, koja je popraćena detaljnom analizom, ne predlaže nove ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova za EU do 2030. godine, već predstavlja osam

različitih scenarija koji bi do 2050. godine postigli neto smanjenje emisija stakleničkih plinova u rasponu između 80% i 100%.

Viziju o tome kako će Republika Hrvatska ostvariti svoj gospodarski i društveni razvoj s niskim emisijama stakleničkih plinova dati će Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, čije usvajanje se planira do konca 2019. godine, a za provedbu koje će se uvojiti i Akcijski plan provedbe za petogodišnje razdoblje u 2020. godini. Za provedbu ciljeva Niskougljučne strategije planira se uspostaviti sustav za praćenje provedbe mjera iz ovog Akcijskog plana koje su u nadležnosti različitih tijela, sukladno novom sveobuhvatnom sustavu EU planiranja, izvješćivanja i praćenja u energetskom i klimatskom sektoru. Tijekom 2018. godine izrađen je Nacrt Integriranog nacionalnog klimatsko energetskog plana Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. godine te je isti dostavljen na mišljenje Europskoj komisiji u prosincu 2018. godine. Donošenje ovog Plana planira se do kraja 2019. godine.

U provedbu ciljeva smanjenja emisija/povećanja ponora stakleničkih plinova uključen je i sektor korištenja zemljišta i šumarstva. Kako bi se osigurao doprinos sektora korištenja zemljišta i šumarstva postizanju ciljeva iz Pariškog sporazuma, potreban je pouzdan obračunski sustav za navedeni sektor. Stoga je Republika Hrvatska 31. 12. 2018. godine podnijela Komisiji Nacionalni računski plan za šumarstvo, uključujući i predloženu referentnu razinu za šume, koji će se tijekom 2019. godine usuglašavati s Europskom komisijom.

Krajem 2019. godine očekuje se usvajanje Strategije prilagodbe klimatskim promjenama za Republiku Hrvatsku do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu i Akcijskog plana za petogodišnje razdoblje u 2020. godini te će se u narednom razdoblju raditi na koordiniranju i provedbi mjera kao i praćenju njihovih učinka

Nastavit će se s programom sufinanciranja primijenjenih istraživanja o učincima klimatskih promjena na ranjive sektore i definiranja mjera prilagodbe (iz EU fondova i od sredstava dražbi). Ovime se doprinosi jačanju nacionalnih kapaciteta što je važno pri donošenju odluka o prioritetnim mjerama za prilagodbu klimatskim promjenama. S ciljem učinkovitog planiranja i provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama, također je potrebno jačati znanja o utjecaju klimatskih promjena na ranjive sektore, te poticati jedinice lokalne uprave na izradu akcijskih planova prilagodbe klimatskim promjenama, što se planira financiranjem iz EU fondova.

U sklopu Operativnog programa konkurentnost i kohezija, Prioritetna os 5, Tematski cilj 5, Investicijski prioritet 5a, u razdoblju 2020. – 2022. godine radit će se na praćenju provedbe triju shema za što su pozivi objavljeni u 2019. godini. Sheme se odnose na pozive za primijenjena istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama, za projekte podizanja svijesti o otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama na nacionalnoj i lokalnoj razini, kao i za projekte za izradu akcijskih planova za prilagodbu na klimatske promjene na lokalnoj razini i u ranjivim sektorima i razvoj metoda i standarda za provedbu mjera prilagodbe.

U Republici Hrvatskoj je Zakonom o zaštiti zraka ("Narodne novine", br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18) propisano da se 95%, finansijskih sredstava od prodaje emisijskih jedinica, odnosno dražbovnih prava za Republiku Hrvatsku, uplaćuje na poseban račun Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Također je Zakonom o zaštiti

zraka propisano da se sredstva od dražbi trebaju koristiti, između ostalog, i za financiranje ublaženja i prilagodbe klimatskim promjenama u trećim zemljama. Vezano za provedbu tehničke pomoći susjednim državama, krajem 2018. godine izrađena je stručna podloga vezano za uspostavu Programa pomoći trećim zemljama, koji se planira usvojiti 2019. godine, nakon čega bi uslijedila njegova provedba.

U okviru pomoći gospodarskim subjektima u ETS-u u Republici Hrvatskoj planira se angažman stručnjaka za izradu projektnih zadataka i natječajne dokumentacije za nabavu usluga tehničke pomoći operaterima postrojenja (51) u sustavu trgovanja emisijama (EU ETS postrojenja) i operaterima postrojenja koji su isključeni iz sustava trgovanja (5) i koji provode mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova sukladno članku 112. Zakona o zaštiti zraka (NN, br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18), kako bi se postrojenjima omogućila konkretna provedba mjera koje utječu na smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje energetski učinkovitih tehnika u postrojenjima.

Svojim djelovanjem u periodu od iduće tri godine Ministarstvo želi postići jačanje nadležnosti vezano za ciljeve zaštite klime i ozonskog sloja te ojačati koordinirano djelovanje sa središnjim tijelima državne uprave i drugim tijelima javne vlasti za provedbu mjera u pojedinim sektorima te uz suradnju na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini konstantno raditi na unapređenju i provedbi administrativnih i fiskalnih mjera s ciljem ublaženja i prilagodbe klimatskim promjenama te zaštite ozonskog sloja.

„Postojeći“ načini ostvarenja

- 1.2.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma, određivanje fiskalnih i administrativnih mjera**
- 1.2.2. Vođenje sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova**
- 1.2.3. Vođenje nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova**
- 1.2.4. Izdavanje dozvola, rješenja i mišljenja**
- 1.2.5. Edukacija te jačanje svijesti javnosti o zaštiti klime i ozonskog sloja**
- 1.2.6. Donošenje novih strateških i zakonodavnih dokumenata u području klimatskih promjena**
- 1.2.7. Provođenje mjera iz Plana korištenja finansijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj do 2020. godine**
- 1.2.8. Projekti stručne podrške za provedbu klimatskih aktivnosti**
- 1.2.9. Jačanje ljudskih resursa Ministarstva zaštite okoliša i energetike za područje klimatskih promjena**
- 1.2.10. Pružanje pomoći trećim zemljama za klimatske programe**
- 1.2.11. Projekt pomoći gospodarskim subjektima u ETS-u u Republici Hrvatskoj**
- 1.2.12. Pripreme Republike Hrvatske za predsjedavanje Europskom unijom 2020. godine**
- 1.2.13. Izrada i primjena Nacionalnog računskog plana Republike Hrvatske za šumarstvo s referentnom razinom za šume**

Opći cilj	1. Zaštiti okoliš
Posebni cilj	1.2. Ublaženje i prilagodba klimatskim promjenama i zaštita ozonskog sloja
Program u državnom proračunu	3402 Zaštita okoliša

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.2.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma, određivanje administrativnih i fiskalnih mjera	A784013	1.2.1.1. Kontinuirano usklajivanje sustava zaštite klime i ozonskog sloja s EU standardima i međunarodnim sporazumima	%	85	90	95	97
1.2.2. Vođenje sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova	A784013	1.2.2.1. Kontinuirano unapređenje pravnog i institucionalnog okvira za subjekte uključene u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova	%	85	88	92	95
		1.2.2.2. Administrativno jačanje kapaciteta službe za klimatske aktivnosti – eksperti na ugovor	%	82	88	92	95

		na određeno vrijeme						
1.2.3. Vođenje nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova	A784013	1.2.3.1. Povećanje transparentnosti, pouzdanosti, dosljednosti, usporedivosti i točnosti inventara stakleničkih plinova	%	77	80	85	88	
1.2.4. Izdavanje dozvola, rješenja i mišljenja	A784013	1.2.4.1. Povećanje postotka izdanih dozvola, mišljenja i rješenja uskladištenih s ciljevima iz propisa	%	86	88	90	93	
1.2.5. Edukacija te jačanje svijesti javnosti o zaštiti klime i ozonskog sloja	A784013	1.2.5.1. Povećanje broja održanih radionica/seminara	broj	0	1	2	4	
		1.2.5.2. Povećanje broja promidžbenih materijala	broj	0	1	2	3	
1.2.6. Donošenje novih strateških i zakonodavnih dokumenata u području klimatskih promjena	A784013	1.2.6.1. Strategija niskougrijčnog razvoja RH do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, Akcijski plan provedbe Strategije za petogodišnje razdoblje	broj	1	2	0	0	

		1.2.6.3. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama i Akcijski plan za provedbu Strategije za petogodišnje razdoblje	broj	0	2	0	0
		1.2.6.4. Akcijski plan energetsko klimatski	broj	1	1	0	0
1.2.7. Provođenje mjera iz Plana korištenja finansijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine	A784013	1.2.7.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata	%	40	70	80	90
1.2.8. Projekti stručne podrške za provedbu klimatskih aktivnosti	A784013	1.2.8.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu propisa, programa, studija, planova i drugih dokumenata te angažiranje, organizaciju i nadzor rada vanjskih stručnjaka	broj	4	6	15	20
	A784013 K784022	1.2.8.2. Provedba projekata prilagodbe klimatskim promjenama	broj	0	2	1	0
			broj	0	2	1	0

1.2.9. Jačanje ljudskih resursa Ministarstva zaštite okoliša i energetike za područje klime	A784013	1.2.9.1. Zapošljavanje dodatnih 3 stručnjaka u Službi za klimatske aktivnosti i zaštitu ozonskog sloja	broj	1	2	3	0
		1.2.9.2. Zapošljavanje dodatna 2 stručnjaka u Službi za održivi razvoj	broj	0	2	0	0
1.2.10. Pružanje pomoći trećim zemljama za klimatske programe	A779048	1.2.10.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata za provedbu klimatskih aktivnosti u trećim zemljama	%	10	50	70	85
1.2.11. Projekt pomoći gospodarskim subjektima u ETS-u u Republici Hrvatskoj	A784013	1.2.11.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata za poboljšanje energetske učinkovitosti gospodarskih subjekata u ETS u Republici Hrvatskoj	%	10	30	60	85

1.2.12. Pripreme Republike Hrvatske za predsjedavanje Vijećem EU 2020. godine	A784013	1.2.12.1. Edukacija službenika u vezi pripreme predsjedavanja, priprema, organizacija i vođenje sastanaka, službena putovanja, pisanje podnesaka i zapisnika kao i ostale prateće dokumentacije	%	10	100	0	0
1.2.13. Izrada i primjena Nacionalnog računskog plana Republike Hrvatske za šumarstvo s referentnom razinom za šume	A784013	1.2.13.1. Primijenjen Nacionalni računski plan Republike Hrvatske za šumarstvo s referentnom razinom za šume	%	0	10	50	80

„Novi“ načini ostvarenja

1.2.14. Provedba mjera iz Akcijskog plana za provedbu Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu

Provedba mjera iz Akcijskog plana bit će veliki izazov imajući u vidu zahtjeve prema gospodarstvu i društvu za tranziciju na niskougljični razvoj. Na početku se uklanjuju početne prepreke tranzicije, pripremaju programi i projekti, trasira se put prema niskougljičnom razvoju. U sektore će početi prodirati politika klimatskih promjena, ali još uvjek neće imati adekvatnu poziciju. U ovom razdoblju izazov je da se raspoloživa finansijska sredstva mobiliziraju i iskoriste na troškovno učinkovit način, ulaganjima treba pomoći gospodarskom oporavku, potrebno je raditi na razvoju administrativne infrastrukture za početni zaokret prema niskougljičnom razvoju. Primjena mjera mora postati daleko snažnija, to je razdoblje u kojem se Hrvatska okreće prema putu niskougljičnog razvoja. Očekuje se da će cijene CO₂ značajno rasti. U ovom razdoblju snažna logistička podrška tranziciji trebala bi biti operativni program za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, financiran kroz strukturne fondove EU.

1.2.15. Provedba mjera iz Akcijskog plana za provedbu Strategije prilagodbe za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu

Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama zauzimaju jedno od najvažnijih mjeseta u svjetskom strateškom planiranju. Pred nama stoje vrlo zahtjevni izazovi borbe i prilagodbe s vrlo ozbiljnim štetnim posljedicama nastalim kao rezultat klimatskih promjena. Republika Hrvatska svakako nije izuzetak – što je detaljno opisano u Strategiji prilagodbe. Slijedeći smjernice Strategije prilagodbe klimatskim promjenama izrađen je Akcijski plan za prvo petogodišnje razdoblje. Strategija prilagodbe daje viziju i smjernice razvoja prilagodbe klimatskim promjenama do 2040. s pogledom do 2070. godine, dok Akcijski plan sadrži prioritetne mjere, proizašle iz Strategije prilagodbe klimatskim promjenama za naredno petogodišnje razdoblje, odnosno od 2020. do 2024. godine. U prvom petogodišnjem periodu će se provoditi mjere po ključnim (ranjivim) sektorima i to mjere s ocjenom vrlo visoke važnosti koje imaju i najviši prioritet provedbe. Provedba mjera će zahtijevati i odgovarajuće mjerene podatke za kvalitetniju procjenu početka i opsega provedbe pojedinih mjera, a to se naročito odnosi na strukturne mjere. U tom smislu će biti nužna međusektorska suradnja, što može pružiti uštedu resursa i druge potencijalne ekološke i društvene koristi.

1.2.16. Donošenje Plana korištenja sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2020. do 2025. godine i provedba mjera iz Plana

Potrebno je izraditi Plan korištenja sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2020. do 2025. godine i uputiti Vladi RH na usvajanje. Prikupljena sredstva od prodaje emisijskih jedinica uplaćuju se Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, koji je nadležni nacionalni dražbovatelj. Tim sredstvima Vlada financira projekte kojima je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova i prilagodba klimatskim promjenama, a prihodi se planiraju koristiti za projekte iz područja korištenja obnovljivih izvora energije, povećanja energetske učinkovitosti, smanjenja emisija stakleničkih plinova u prometu i gospodarenju otpadom, pripremu i izradu programa potpora za industrijske subjekte u sustavu trgovanja emisijama (ETS postrojenja) te osiguravanju finansijskih sredstava za

provođenje mjera iz programa potpora, unaprjeđenja gospodarenja šumskim resursima, prilagodbe klimatskim promjenama, istraživanja i razvoja. Također osigurat će se financiranje projekata s trećim zemljama u sklopu bilateralnih programa.

1.2.17. Provedba projekata financiranih u okviru Modernizacijskog fonda

Novom Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika uspostavljuju se pravila o funkcioniranju EU sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS) za 4. razdoblje trgovanja od 2021. do 2030. godine. U okviru EU ETS-a za 4. razdoblje, pored financiranja mjera smanjenja emisija stakleničkih plinova i prilagodbe klimatskim promjenama finansijskim sredstvima od dražbi, osigurava se mogućnost financiranja smanjenja emisija putem Modernizacijskog fonda. Modernizacijski fond se uspostavlja na razini Europske unije, a služi za poboljšanje energetske učinkovitosti i modernizaciju energetskih sustava država članica koje su korisnice ovog Fonda. Uspostavlja se na principu solidarnosti, jer sve države članice doprinose, a samo 10 država članica isti koristi. Prema Prilogu II.b Direktive, Hrvatskoj, kao jednoj od država korisnica fonda, pripada 3,14% ukupnih sredstava predviđenih za Modernizacijski fond. Modernizacijski fond će djelovati pod odgovornošću država članica korisnica. Europska investicijska banka (EIB) osiguravat će da se emisijske jedince prodaju na dražbi i bit će odgovorna za upravljanje prihodima.

Opći cilj	1. Zaštititi okoliš i klimu							
Posebni cilj	1.2. Osiguranje preduvjeta za ublaženje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja							
Program u državnom proračunu	3402 Zaštita okoliša							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost /projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.2.14. Provedba mjera iz Akcijskog plana za provedbu Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu	Provedba projekata i programa s mjerama smanjenja emisija stakleničkih plinova u svim sektorima	A784013	1.2.14.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata za provedbu klimatskih aktivnosti u trećim zemljama	%	0	10	20	30
1.2.15. Provedba mjera iz Akcijskog plana za provedbu Strategije prilagodbe za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu	Provedba projekata i programa s mjerama prilagodbe klimatskim promjenama u svim sektorima	A784013	1.2.15.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata	%	0	10	15	20
1.2.16. Donošenje Plana korištenja sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2020. do 2025. godine. Tim	Planira se donijeti novi Plan korištenja sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2020. do 2025. godine. Tim	A784013	1.2.16.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata	%	0	10	20	30

Strateški plan Ministarstva zaštite okoliša i energetike 2020. – 2022.

2020. do 2025. godine i provedba mjera iz Plana	sredstvima financirat će se projekti kojima je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova i prilagodba klimatskim promjenama, a prihodi se planiraju koristiti za projekte iz područja korištenja obnovljivih izvora energije, povećanja energetske učinkovitosti, smanjenja emisija stakleničkih plinova u prometu itd.							
1.2.17. Provedba projekata financiranih u okviru Modernizacijskog fonda	Planira se uspostaviti zakonski i institucionalni okvir za provedbu projekata financiranih sredstvima Modernizacijskog fonda	A784013	1.2.17.1. Provođenje projekata za izradu, koordinaciju i provedbu programa, studija, planova i drugih dokumenata	%	0	0	5	10

1.3. Osigurati preduvjete za uspostavu održivog gospodarenja otpadom

Održivo gospodarenje otpadom najveći je izazov u području zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj koji zahtijeva iznimne napore Ministarstva zaštite okoliša i energetike za njegovo rješavanje.

U Hrvatskoj je zakonodavni dio sustava gospodarenja otpad određen Zakonom o održivom gospodarenju otpadom koji je usklađen s okvirnom Direktivom o otpadu 2008/98/EZ. Temeljni princip Zakona je uvođenje reda prvenstva gospodarenja otpadom i novi pristup u gospodarenju otpadom s naglaskom na sprječavanje nastajanja otpada i odvajanje otpada na mjestu nastanka, povećanje recikliranja otpada i smanjenje odlaganja otpada. Recikliranje ima prednost pred drugim postupcima uporabe npr. energetske uporabe i zbrinjavanjem otpada te omogućava gospodarenje otpadom prihvativi i s aspekta učinkovitog gospodarstva i otvaranja novih radnih mjesta. Sprječavanje nastajanja otpada i odvajanje otpada na mjestu nastanka je temeljni preduvjet za kružno gospodarstvo s ciljem da otpad postane sirovina u sektoru recikliranja otpadnih materijala i da se smanji količina otpada koji se odlaze na odlagališta otpada. Povećanje odvajanja otpada i razvoj industrije recikliranja otvara nova radna mjesta i rezultira smanjenjem broja potrebnih odlagališta otpada. Za uspješnu provedbu navedenih mjera potrebno je razviti odgovarajuću infrastrukturu i uložiti u edukaciju i aktivnosti podizanja svijesti svih dionika u društvu i javnosti.

„Postojeći“ načini ostvarenja:

1.3.1. Izrada, donošenje i provedba dokumenata i propisa iz područja gospodarenja otpadom

1.3.2. Izdavanje dozvola i rješenja

1.3.3. Uspostava cjelovitog informacijskog sustava gospodarenje otpadom

1.3.4. Planiranje, upravljanje i provedba EU fondova

Opći cilj	1. Zaštititi okoliš						
Posebni cilj	1.3. Osigurati preduvjete za uspostavu održivog gospodarenja otpadom						
Program u državnom proračunu	3405 Gospodarenje otpadom						

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.3.1. Izrada, donošenje i provedba dokumenata i propisa iz područja gospodarenja otpadom	A576183	1.3.1.1. Kontinuirano usklađivanje propisa iz područja gospodarenja otpadom s EU propisima	%	85	90	90	92
1.3.2. Izdavanje dozvola i rješenja i potvrda	A576183	1.3.2.1. Povećanje i kontinuirano održavanje kapaciteta za sakupljanje i obradu otpada u odnosu na ukupnu količinu otpada nastalog u RH	%	85	90	90	92
1.3.3. Uspostava cjelovitog informacijskog sustava gospodarenja otpadom	A576183	1.3.3.1. Optimalna količina strukturiranih podataka	%	85	90	90	92
1.3.4. Planiranje, upravljanje i provedba EU fondova	K784022	1.3.4.1. Apsorpcija sredstava za projekte gospodarenja	%	9%	25%	49%	73%

		otpadom u okviru OPKK 2014-2020					
--	--	------------------------------------	--	--	--	--	--

Opći cilj	1. Zaštititi okoliš			
Posebni cilj	1.3. Osigurati preduvjete za uspostavu održivog gospodarenja otpadom			
Program u državnom proračunu	3405 Gospodarenje otpadom			
REFORMSKA MJERA				
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere	
1.3.5. Prelazak na kružno gospodarstvo	Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagalištima i povećanje odvojenog prikupljanja i uporabe otpada.	Donošenje Uredbe o načinu i uvjetima utvrđivanja statusa usklađenosti odlagališta otpada	Uvođenje naknade za odlaganje otpada	
Fiskalne posljedice za državni proračun	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	
Nema učinka na državni proračun		Udio komunalnog otpada odloženog na odlagališta u RH	%	
Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
72% (2017.)	60	55	50	45

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj 1. Zaštiti okoliš

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
	Usklađivanje sustava zaštite zraka, tla i mora s EU standardima i međunarodnim sporazumima, povećanje postotka uspješnosti izdanih dozvola, upisa u registre, mišljenja te uspješno provođenje planova, programa i projekata potrebnih za očuvanje i smanjenje onečišćenja svih sastavnica okoliša	%	90	100	100	100
1.1. Poboljšati preduvjete za sprečavanje svih vrsta onečišćenja okoliša, praćenje stanja sastavnica okoliša, uključivanje segmenta zaštite okoliša u ostale sektorske politike, nadzor i postupanje u zaštiti okoliša	Promicanje zaštite okoliša te jačanje svijesti o zaštiti okoliša, smanjenje okolišnog otiska proizvoda i usluga kroz životni ciklus i postizanje specifičnih ciljeva zaštite okoliša, dodijeljene nacionalne nagrade i priznanja za dostignuća u zaštiti okoliša i promicanje održivog razvoja, mjerila zelene javne nabave su uključena u sustav javne nabave, podignuta razina osviještenosti o okolišu i održivom razvitku	%	0	100	100	100
	Predsjedavanje Vijećem EU - formacija okoliš i energetika	%	20	100	0	0
	Projekti Operativnog program konkurentnost i kohezija iz područja zaštite zraka	broj	0	0	1	1

	Usklađivanje sustava zaštite klime i ozonskog sloja s EU standardima i međunarodnim sporazumima, unapređenje pravnog i institucionalnog okvira za subjekte uključene u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (izdane dozvole, rješenja i mišljenja), administrativno jačanje kapaciteta službe za klimatske aktivnosti, povećanje transparentnosti, pouzdanosti, dosljednosti, usporedivosti i točnosti inventara stakleničkih plinova kroz izvješća stručnog revizijskog tima, uspješno provođenje projekata ublaženja i prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja, te povećanje postotka izdanih dozvola, mišljenja i rješenja te jačanje svijesti javnosti o zaštite klime i ozonskog sloja	%	85	90	93	95
1.3. Osigurati preduvjete za uspostavu održivog gospodarenja otpadom	Kontinuirano usklađivanje propisa iz područja gospodarenja otpadom s EU standardima	%	80	85	90	95
	Povećanje i kontinuirano održavanje kapaciteta za uporabu (materijalnu i energetsку) i zbrinjavanje otpada u odnosu na ukupnu količinu otpada nastalog u RH	%	80	85	90	95
	Optimalna količina strukturiranih podataka	%	80	85	90	95

2. Zaštićena i očuvana priroda

Zaštićena i očuvana priroda osigurati će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Cilj je očuvati postojeću bioraznolikost i geološku raznolikost, vratiti dio izgubljenih vrsta i staništa gdje je to moguće i opravdano te razviti prikladan sustav za njihovo vrednovanje i očuvanje. Zaštitom i očuvanjem bioraznolikosti i geološke raznolikosti na regionalnoj i lokalnoj razini, obrazovanjem i edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti podiže se svijest o potrebi njenog očuvanja u svim oblicima političkog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Navedeni opći cilj proizlazi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 17/2017) i u skladu je s prioritetima zaštite prirode definiranim u Operativnom programu Konkurentnost i kohezija 2014.-2020

2.1. Osiguran zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizma očuvanja prirode

Republika Hrvatska je po bioraznolikosti jedna od najbogatijih zemalja Europe te je u skladu s time uspostavila trenutno važeći zakonodavni i institucionalni okvir kojim se provode aktivnosti za ostvarenje ciljeva, smjernica i akcija u svrhu očuvanja postojeće bioraznolikosti i georaznolikosti. Navedeni okvir podržava provedbu međunarodnih ugovora iz područja zaštite prirode, kao i svih relevantnih EU propisa. Unatoč tome, brojne zavičajne vrste i dalje ugrožava gubitak staništa, prekomjerno uzimanje iz prirode ili unos stranih invazivnih vrsta. Republika Hrvatska je, proporcionalno svojoj bioraznolikosti, izdvajila 36,73% kopnenog teritorija te 15,42 % teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda u ekološku mrežu Natura 2000. Postojeći zakonodavno okvir podložan je promjenama zbog kontinuiranih međunarodnih procesa i izmjena EU zakonodavstva, a također i zbog unaprjeđenja nacionalnih pravnih normi. Osim usuglašenog pravnog okvira, preduvjet za usklađivanje nacionalne i europske politike zaštite prirode je i institucionalno jačanje koje podrazumijeva kadrovsko jačanje, ali i unaprjeđenje znanja postojećih kadrova. Neizbjegljivo je ulaganje finansijskih sredstava i jačanje kadrova u području upravljanja ekološkom mrežom Natura 2000 i zaštićenim područjima koji čine okosnicu ekološke mreže.

Kako bi dugoročno očuvali i osigurali opstanak divljih vrsta i prirodnih staništa u povoljnem stanju očuvanja, a osobito onih koji su od interesa za EU, unaprijediti će se upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 i zaštićenim područjima donošenjem odgovarajućih planova upravljanja, nastaviti će se provoditi postupci i mjere zaštite zavičajnih divljih vrsta i stanišnih tipova te mjere suzbijanja širenja stranih invazivnih vrsta i njihov utjecaj na zavičajne vrste. Ostvarenju ovog posebnog cilja doprinijeti će i daljna suradnja s relevantnim tijelima i institucijama na nacionalnoj, EU i međunarodnoj razini, provedba postojećih međunarodnih ugovora, sporazuma i protokola kao i sklanjanje novih, te osobito provedba odgovarajućih projekata predviđenih Operativnim programom konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Navedeni posebni cilj proizlazi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 17/2017).

„Postojeći“ načini ostvarenja

2.1.1. Donositi i primjenjivati propise, strategije i provedbene dokumente, prenositi i primjenjivati pravnu stečevinu EU i međunarodne ugovore

2.1.2. Provoditi upravne postupke i mјere u cilju očuvanja prirode te održivog korištenja prirodnih dobara te provoditi aktivnosti jačanja sustava zaštite prirode

2.1.3. Osigurati provedbu mјera zaštite i očuvanja divljih vrsta

2.1.4. Unaprijediti sustav upravljanja ekološkom mrežom

Opći cilj	2. Zaštićena i očuvana priroda						
Posebni cilj	2.1. Osiguran zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizma očuvanja prirode						
Program u državnom proračunu	3401 Zaštita prirode						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1.1. Donositi i primjenjivati propise, strategije i provedbene dokumente, prenositi i primjenjivati pravnu stečevinu EU i međunarodne ugovore	A779006	2.1.1.1. Kontinuirano usklajivanje s pravnom stečevinom EU i međunarodnim ugovorima te njihova provedba	%	100	100	100	100
	A779006	2.1.1.2. Dnošenje novih i usklajivanje postojećih strategija, zakona i provedbenih propisa iz područja zaštite prirode	%	80	90	100	100
2.1.2. Provoditi upravne postupke i mјere u cilju očuvanja prirode te održivog korištenja prirodnih dobara te provoditi aktivnosti jačanja sustava zaštite prirode	A779006 A784005	2.1.2.1. Održavanje kontinuiteta provedbenih postupaka, mјera i aktivnosti	%	90	95	100	100

2.1.3. Osigurati provedbu mjera zaštite i očuvanja divljih vrsta	A779006	2.1.3.1. Povećanje broja strogo zaštićenih vrsta za koje se provode planovi upravljanja s akcijskim planovima	broj	2	4	7	11
	A779006 K784022	2.1.3.2. Povećanje kapaciteta za spašavanje divljih životinja	broj	300	300	320	350
	K784022	2.1.3.3. Unaprjeđenje znanja o invazivnim stranim vrstama i uspostavljena kontrola radi minimiziranja njihovog utjecaja na vrste i staništa (planovi za sustav upravljanja invazivnim stranim vrstama)	broj	0	2	2	5
2.1.4. Unaprijediti sustav upravljanja ekološkom mrežom	K784022	2.1.4.1. Povećanje površine područja ekološke mreže s izrađenim planovima upravljanja	ha	81826	100000	113000	159000

2.2. Osigurano povoljno stanje očuvanosti vrsta i staništa

Hrvatska je po biološkoj raznolikosti jedna od najbogatijih zemalja Europe zahvaljujući svojem specifičnom geografskom položaju te karakterističnim ekološkim, klimatskim i geomorfološkim uvjetima. Usprkos visokoj vrijednosti prirode, mnoge njene sastavnice izrazito su ugrožene zbog prekomjernog korištenja prirodnih dobara u komercijalne svrhe. Pritisak ljudskih aktivnosti i korištenje prirodnih dobara u posljednjih nekoliko desetljeća značajno su porasli. Pojedine divlje vrste ugrožene su gubitkom staništa, prekomjernim iskorištavanjem, unosom stranih vrsta i sl. Dodatnu ugroženost bioraznolikosti u Hrvatskoj uzrokuju i invazivne strane vrste.

Kako bi očuvali i dugoročno osigurali opstanak divljih vrsta i prirodnih staništa u povoljnem stanju, a time ispunili i obveze Republike Hrvatske u predstojećem razdoblju unaprijedit će se upravljanje područjima ekološke mreže, zaštićenim područjima i divljih vrstama. Inventarizacijom divljih vrsta i prirodnih stanišnih tipova na kopnu i u moru te uspostavom (mehanizama) održivog i smislenog upravljanja područjima ekološke mreže osigurat će se njena postojanost što će pridonijeti očuvanju rijetkih i ugroženih vrsta i prirodnih stanišnih tipova na razini Republike Hrvatske, ali i europskoj razini. Primjena i poštivanje mjera zaštite omogućiti će očuvanje divljih vrsta i prirodnih staništa, ali i daljnji razvoj gospodarstva. Ostvarenju ovog Posebnog cilja doprinijet će i daljnje jačanje suradnje s relevantnim tijelima i institucijama na međunarodnoj razini, provedba međunarodnih ugovora, sporazuma, protokola i mnogobrojnih projekata.

Navedeni posebni cilj proizlazi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 17/2017) i u skladu je s prioritetima zaštite prirode definiranim u Operativnom programu Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

„Postojeći“ načini ostvarenja

2.2.1. Pružati stručnu podršku provedbi pravne stečevine EU i međunarodnih ugovora

2.2.2. Izrađivati stručna mišljenja i stručne podloge

2.2.3. Jačati stručne kapacitete sustava zaštite prirode

2.2.4. Razvijati i unaprjeđivati Informacijski sustav zaštite prirode (ISZP)

2.2.5. Unaprjeđivati upravljanje zaštićenim područjima, ekološkom mrežom, vrstama i staništima

2.2.6. Povećavati znanje o stanju bioraznolikosti kao temelju za učinkovito upravljanje bioraznolikošću

Opći cilj	2. Zaštićena i očuvana priroda
Posebni cilj	2.2. Osigurano povoljno stanje očuvanosti vrsta i staništa
Program u državnom proračunu	3401 Zaštita prirode

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.2.1. Pružati stručnu podršku provedbi pravne stečevine EU i međunarodnih ugovora	A905003	2.2.1.1. Kontinuirano pružanje podrške provedbi pravne stečevine EU i međunarodnih ugovora	%	100	100	100	100
2.2.2. Izrađivati stručna mišljenja i stručne podloge	A905003	2.2.2.1. Održavanje kontinuiteta izrađenih mišljenja	%	95	95	95	95
		2.2.2.2. Održavanje kontinuiteta izrađenih stručnih podloga	%	95	95	95	95
2.2.3. Jačati stručne kapacitete sustava zaštite prirode	A905003 K779041	2.2.3.1. Provođenje edukacije te održavanje stručnih skupova, tematskih seminara i radionica	broj (treninga)	3	3	3	3

2.2.4. Razvijati i unaprjeđivati Informacijski sustav zaštite prirode (ISZP)	K905002 K779041	2.2.4.1. Kontinuirano održavanje i unaprjeđenje baza ISZP-a kroz strukturiranje podataka	%	80	85	85	85
2.2.5. Unaprjeđivati upravljanje zaštićenim područjima, mrežom, vrstama i staništima	A905003 K779041	2.2.5.1. Broj zaštićenih područja i područja ekološke mreže s izrađenim planovima upravljanja	broj	19	30	35	40
	A905003 K779041	2.2.5.2. Povećanje broja strogo zaštićenih vrsta za koje su izrađeni prijedlozi planova upravljanja s akcijskim planovima	broj	11	11	24	27
2.2.6. Povećavati znanje o stanju bioraznolikosti kao temelju za učinkovito upravljanje bioraznolikošću	A905003 K779041	2.2.6.1. Vrste i staništa s uspostavljenim programima praćenja	broj	81	81	150	300
	A905003 K779041	2.2.6.2. Postotak kartiranih staništa (kopnenih i morskih)	%	31	31	31	40

	A905003 K779041	2.2.6.3. Povećanje broja stranih vrsta za koje je izrađena procjena invazivnosti ("risk assessment")	broj	0	4	5	6
--	--------------------	--	------	---	---	---	---

2.3. Ojačan sustav upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode

Zaštićenim područjima upravljaju javne ustanove. Javne ustanove obavljaju djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziru provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravljaju te sudjeluju u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Nacionalni parkovi i parkovi prirode su ujedno i dijelovi Ekološke mreže. Postojeći planovi upravljanja uglavnom u potpunosti ne sagledavaju sve potrebne aktivnosti za dugoročno očuvanje nacionalnih parkova i parkova prirode te ciljnih vrsta i staništa. Postavljanjem jasnih ciljeva te uključivanjem specifičnih aktivnosti aktivnog očuvanja i praćenja stanja u nove i/ili revidirane planove upravljanja zaštićenim područjima, te njihovom implementacijom u znatnoj mjeri će se povećati učinkovitost upravljanja ovim područjima kao i izvještavanje prema EU.

U upravljanju zaštićenim područjima problem predstavlja i nedostatna infrastruktura za obavljanje djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja. U narednom razdoblju ulagat će se u zaštićena područja i područja ekološke mreže održavanjem postojeće i izgradnjom nove infrastrukture za posjetitelje te održavanjem i nabavom opreme, kao i osiguranjem konzultantskih usluga za dizajn interpretacije prirode.

U sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020 osigurano je sufinanciranje projekata „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“.

„Postojeći“ načini ostvarenja

2.3.1. Unaprijediti model upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode

2.3.2. Unaprijediti model posjećivanja zaštićenih područja

2.3.3. Unaprijediti provedbu godišnjih programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja

Opći cilj	2. Zaštićena i očuvana priroda
Posebni cilj	2.3. Ojačan sustav upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode
Program u državnom proračunu	3401 Zaštita prirode

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.3.1. Unaprijediti model upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode	A779000	Broj započete izrade i/ili revizije plana upravljanja	broj	3	13	14	15
2.3.2. Unaprijediti model posjećivanja zaštićenih područja	K779040	Broj prihvaćenih projekata	broj	20	25	30	30
2.3.3. Unaprijediti provedbu godišnjih programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja	A779021 A779038	Postotak realiziranih aktivnosti	%	50	75	80	85

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj **2. Zaštićena i očuvana priroda**

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1. Osiguran zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizma očuvanja prirode	Postotak pune uređenosti zakonodavnog i institucionalnog okvira	%	80	90	100	100
2.2. Osigurano povoljno stanje očuvanosti vrsta i staništa	Postotak ugroženih (CR, EN, VU) u ukupnom broju procijenjenih vrsta ptica i herpetofaune	%	22,4	22,4	21,9	21,9
2.3. Ojačan sustav upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode	Povećanje postotka realiziranih projekata i aktivnosti predviđenih planskih dokumenata	%	50	75	80	85

3. Razvijen sustav za praćenje okoliša, vremena i klime

Definicija pojma okoliša sadržana je u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18). Posljedice našeg odnosa prema okolišu danas, biti će vidljive u bližoj ili daljnjoj budućnosti, a sadašnje stanje je posljedica prijašnjih djelovanja. Imajući na umu dugoročnost u procesima u okolišu, od djelovanja pritisaka na okoliš do očitovanja njihovog djelovanja, zbog pravilnog donošenja odluka o okolišu potrebne su pouzdane, sustavno prikupljene i obrađene informacije o okolišu koje predstavljaju temelj za donošenje odluka.

Kroz programe Zaštita prirode, Zaštite okoliša, Gospodarenje otpadom, te Meteorologija, hidrologija i kvaliteta zraka se dugoročno osigurava razvoj sustava za praćenje okoliša, vremena i klime utemeljenog na europskoj praksi. Potrebno je osigurati prikupljanje podataka iz ovih područja, održavati i razvijati sustav provjere točnosti prikupljenih podataka, te pripadajuće baze podataka, uz osiguranje jednostavne dostupnosti podacima o okolišu, prirodi i klimi mjerodavnim institucijama, stručnim organizacijama i javnosti. Sustav teži korištenju novih informacijskih tehnologija, čime se osiguravaju preduvjeti i za oblikovanje i razvoj zahtijevanog sustava praćenja okoliša, vremena i klime utemeljenog na europskoj praksi.

Razvoj sustava za praćenje okoliša, vremena i klime, proizlazi iz prije spomenutih nacionalnih strategija, slijedom kojih su doneseni odgovarajući strateški dokumenti. Provedbom zacrtanih ciljeva iz tih dokumenata ostvaruje se vizija Ministarstva, a ispunjenje misije se ostvaruje dostizanjem posebnih ciljeva.

Održivi razvoj je onaj koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, a da istodobno ne onemogućuje buduće generacije u zadovoljavanju svojih potreba.

Ciljevi u Strategiji zaštite okoliša su zaštita okoliša i očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa, unapređivanje upravljanja okolišem i sprečavanje onečišćenja okoliša, promjena zakonskog, upravljačkog, financijskog i institucionalnog okvira na lokalnoj i na državnoj razini uključujući kadrovsко jačanje, u duhu ispunjavanja preuzetih obveza prema EU, integracija zaštite okoliša, utjecaja vremena i klime na druge sektore (turizam, energetiku, industriju, poljoprivredu, šumarstvo, rудarstvo, promet), uspostava cjelovitog sustava praćenja (monitoring) i jedinstvenog informacijskog sustava te jačanje svijesti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera.

3.1. Osigurana podrška održivom razvoju, sigurnosti, prilagodbi klimatskim promjenama i upravljanju rizicima od prirodnih i ekoloških nesreća i katastrofa

Stanje atmosfere, voda i kvalitete zraka presudno je za održivi razvoj Hrvatske u gotovo svim sektorima gospodarstva te očuvanju okoliša i prirode. U podršci razvoju i sigurnosti ljudi i dobara neizostavna je uloga Državnog hidrometeorološkog zavoda kao nacionalne meteorološke i hidrološke službe sa svojim intelektualnim i tehničkim resursima. DHMZ je kao nacionalna meteorološka i hidrološka služba dio svjetske mreže nacionalnih meteoroloških i hidroloških službi pod okriljem Svjetske meteorološke organizacije. DHMZ je upisan u Upisnik znanstvenoistraživačkih pravnih osoba Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta kao «druga pravna osoba koja obavlja i znanstveno istraživačku djelatnost» u znanstvenom području prirodnih znanosti.

DHMZ podržava održivi i gospodarski razvoj države te zaštitu života, dobara i okoliša informacijama o vremenu, klimi, klimatskim varijacijama i promjenama, vodama i zraku te upozorenjima na opasne vremenske, hidrološke i ekološke pojave i klimatske ekstreme u cilju ublažavanja njihovih posljedica suglasno preporukama Svjetske meteorološke organizacije i direktivama Europske Unije.

S obzirom na očekivane učinke globalne promjene klime kroz pojavu sve češćih i jačih vremenskih i hidroloških ekstrema i na području Hrvatske, izuzetno je važna pravodobna, pouzdana i učinkovita informacija kako bi se osigurala prilagodba na te promjene. Raspoloživi podaci o klimi i njezinoj promjeni ključni su za izradu dugoročne državne strategije koja uključuje adaptaciju na klimatske promjene u cilju smanjenja njezinih negativnih učinaka i iskorištavanju pozitivnih.

Pravodobna upozorenja na ekstremne vremenske, klimatske i hidrološke ekstreme (olujno nevrijeme, olujni i orkanski vjetar, hladni i toplinski valovi, poplave, suše itd.) znatno ublažavaju rizik učinaka prirodnih nepogoda i katastrofa, uključujući šumske požare, klizišta tla, narušavanje zdravlja, smanjenje proizvodnje hrane, smanjenje proizvodnje i opskrbe energije, prekid prometa, ugrožavanje turizma i dr.

DHMZ osigurava praćenje kvalitete zraka i proslijđivanje odgovarajućih podataka o kvaliteti zraka sukladno postojećim direktivama Europske unije. Posebno je važna uloga DHMZ-a u praćenju širenja opasnih tvari kroz atmosferu u slučaju ekoloških katastrofa.

„Postojeći“ načini ostvarenja

3.1.1. Unapređenje upozorenja na prirodne nepogode i katastrofe

3.1.2. Razvoj ljudskih i tehnoloških i znanstvenih kapaciteta

3.1.3. Međunarodna razmjena informacija i suradnja u sklopu Svjetske meteorološke organizacije i meteorološke infrastrukture Europske unije

3.1.4. Razvoj produkata prilagođenih posebnim potrebama korisnika u cilju održivog razvoja

3.1.5. Modernizacija sustava za praćenje vremena, klime, stanja voda i kvalitete zraka i njihovih integriranih baza i arhiva kao i prateće infrastrukture

Opći cilj	3. Razvijen sustav za praćenje okoliša, vremena i klime						
Posebni cilj	3.1. Osigurana podrška održivom razvoju, sigurnosti, prilagodbi klimatskim promjenama i upravljanju rizicima od prirodnih i ekoloških nesreća i katastrofa						
Program u državnom proračunu	3407 Meteorologija, hidrologija i kvaliteta zraka						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.1.1. Unapređenje upozorenja na prirodne nepogode i katastrofe	A654018	Broj, pravovremenost i točnost upozorenja izrađenih od strane prognostičara uz podršku numeričkih modela	%	90	90	95	100
3.1.2. Razvoj ljudskih, tehničkih i znanstvenih kapaciteta	K654072 A654017 A 654000	Broj doktora znanosti, te stručno obučenog kadra kao i kapaciteti informatičkog i komunikacijskog sustava te certifikacija i akreditacija sustava	%	70	75	80	85
		Punopravno članstvo u ECMWF, broj podataka u međunarodnoj razmjeni te broj	%	90	95	100	100

		međunarodnih projekata						
3.1.3. Međunarodna razmjena informacija i suradnja u sklopu Svjetske meteorološke organizacije i meteorološke infrastrukture Europske unije	A654071	Broj proizvoda namijenjenih raznim korisnicima u energetici, poljoprivredi, prometu, turizmu i drugim granama gospodarstva te potpuni razvoj Regionalnog pomorskog centra	%	90	95	100	100	
3.1.4. Razvoj proizvoda prilagođenih posebnim potrebama korisnika u cilju održivog razvoja	A 654000 A654071 A654057	Broj aplikacija i proizvoda za potrebe održivog razvoja	%	60	70	80	90	
3.1.5. Modernizacija sustava za praćenje vremena, klime, stanja voda i kvalitete zraka i njihovih integriranih baza i arhiva kao i prateće infrastrukture.	A654015	Broj moderniziranih meteoroloških postaja, hidroloških postaja, ostalih mjerneh instrumenata i radara te integriranih baza	%	20	30	50	70	
		Broj moderniziranih postaja kvalitete zraka	%	20	30	50	70	

		Broj moderniziranih postaja površinskih voda	%	0	5	20	50
3.1.6. Modernizacija i razvoj sustava motrenja hidroloških pojava, mjerjenja protoka velikih voda, izrada hidroloških prognoza te izdavanja upozorenja na opasne hidrološke pojave	K654081	Broj moderniziranih postaja podzemnih voda	%	0	5	20	50
		Razvoj numeričkih sustava za matematičko modeliranje numeričke simulacije	%	0	30	50	60
		Razvoj sustava za numeričko modeliranje i sustava ranog upozoravanja	%	0	30	50	60
3.1.7. Projekt proširenja i modernizacije državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka	K654080	Izgradnja 5 novih postaja	%	20	60	100	100
		Modernizacija postojećih postaja	%	30	70	100	100
3.1.8. Modernizacija meteorološke motriteljske mreže	K654082	Planira se uspostaviti ukupno 450 meteoroloških	%	5	40	85	100

		postaja od toga: 34 glavne meteorološke postaje, 139 klimatoloških meteoroloških postaja i 264 kišomjerne postaje; 6 meteoroloških radara; 1 Visinska postaja – tip 1 (Wind profiler + mikrovalni radiometar); 1 Visinska postaja – tip 2 (Lidar); 5 Meteorološko-oceanografskih plutača					
3.1.9. Izgradnja nove zgrade DHMZ-a	K654063	Izgradnja i opremanje nove zgrade DHMZ-a na Kampusu Borongaj	%	5	20	50	80

3.2. Upravljanje podacima i informacijama o okolišu

Definicija pojma okoliša sadržana je u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18). Posljedice našeg odnosa prema okolišu danas, biti će vidljive u bližoj ili daljnjoj budućnosti, a sadašnje stanje je posljedica prijašnjih djelovanja.

Imajući na umu dugoročnost u zaštiti okoliša, od djelovanja pritisaka na okoliš do očitovanja njihovog djelovanja, zbog pravilnog donošenja odluka o okolišu potrebne su pouzdane, sustavno prikupljene i obrađene informacije o okolišu koje predstavljaju temelj za donošenje odluka.

Kroz program Zaštite okoliša, MZOE će dugoročno osigurati praćenje stanja okoliša, održavati i razvijati za to neophodne baze podataka i informacijske sustave, osigurati jednostavnu dostupnost podacima o okolišu mjerodavnim institucijama, stručnim organizacijama i javnosti, u tome poticati razvoj i korištenje informacijskih tehnologija, te time osigurati preduvjete za oblikovanje zahtijevanog sustava zaštite okoliša utemeljenog na europskoj praksi. U procesu razvoja i uspostave nacionalnog informacijskog sustava zaštite okoliša, MZOE je središnje tijelo za razmjenu okolišnih podatka sa ostalim institucijama i dionicima u RH i EU što će biti prioritetan fokus djelovanja i u slijedećem periodu.

Program Zaštita okoliša, strateški određen i definiran kroz odgovarajuće dokumente na razini RH, osnova je za organizaciju rada u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva. Provedbom zacrtanih ciljeva iz strateških dokumenata ostvariti će se vizija Ministarstva, a ispunjenje misije će se ostvariti dostizanjem posebnih ciljeva.

„Postojeći“ načini ostvarenja

3.2.1. Uspostava i razvoj učinkovitog Informacijskog sustava okoliša

3.2.2. Praćenje i izvješćivanje iz područja zaštite okoliša

Opći cilj	3. Razvijen sustav za praćenje vremena klime i okoliša						
Posebni cilj	3.2. Upravljanje podacima i informacijama o okolišu						
Program u državnom proračunu	3402 Zaštita okoliša						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.2.1. Uspostava i razvoj učinkovitog Informacijskog sustava zaštite okoliša	A905009 A905008	3.2.1.1. Postotak pravovremeno dostavljenih izvješća i setova podataka sukladno propisima RH, EU i međunarodnim ugovorima	%	100	100	100	100
	K905005 A905009	3.2.1.2. Objavljeni podaci na internetskoj stranici	%	100	100	100	100
		3.2.1.3. Dostavljeni podaci prema zahtjevima Ovlaštenika	%	100	100	100	100
		3.2.1.4. Upiti zaprimljeni iz šire javnosti	broj	425	460	480	500
	A905008	3.2.1.5. Razmjena, prijenos i korištenje iskustava i najbolje prakse	%	60	80	85	85

3.2.2. Praćenje i izvješćivanje iz područja zaštite okoliša	K905005 T905014	3.2.2.1. Poboljšanje integracije svih pod sustava u središnji Informacijski sustav zaštite okoliša	%	95	96	97	98
	K905005 T905014 T905016	3.2.2.2. Obrađeni i analizirani podaci sukladno međunarodnoj i europskoj metodologiji	%	95	98	100	100
	K905005 T905016	3.2.2.3. Povećanje postotka redovitog rada Informacijskog sustava zaštite okoliša sa malim brojem kritičnih incidenata	%	100	100	100	100

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj

3. Razvijen sustav za praćenje vremena klime i okoliša

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.1. Osigurana podrška održivom razvoju, sigurnosti, prilagodbi klimatskim promjenama i upravljanju rizicima od prirodnih i ekoloških nesreća i katastrofa	Povećana sigurnost života i imovine	%	30	40	60	70
	Smanjene ekonomskih gubitaka od posljedica opasnih vremenskih, hidroloških i ekoloških pojava	%	70	75	85	90
	Uštede u energetskom sektoru, prilagodba svih gospodarskih sektora kao poljoprivreda, turizam, graditeljstvo, promet.	%	60	65	75	80
3.2. Upravljanje podacima i informacijama o okolišu	Postotak pune funkcionalnosti ISZO	%	80	85	90	95
	Povećanje postotka podataka prikupljenih po europskoj metodologiji i isporučenih izvješća	%	90	98	99	100

4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora

Temeljni cilj vodnoga gospodarstva je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda kako bi se osigurala raspoloživost dovoljnih količina vode odgovarajuće kakvoće za vodoopskrbu stanovništva i različite gospodarske namjene, uzimajući u obzir zaštitu i poboljšanje vodnih i o vodi ovisnih ekosustava te razvoj sustava navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda.

Navedeni ciljevi postići će se usklađivanjem mjera upravljanja vodama s ostalim sektorima i provedbom nacionalnog vodnog zakonodavstva koje je usklađeno s pravnom stečevinom EU u području voda, što posebno uključuje provedbu zahtjeva Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. godine o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna direktiva o vodama), Direktive Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. godine o kakvoći vode namijenjene za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za ljudsku potrošnju), Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. godine o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda), Direktive 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. godine o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima.

Planski dokumenti upravljanja vodama su Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Odluka o donošenju plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Narodne novine, broj 66/16)), Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina (Odluka o donošenju višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina, Narodne novine, broj 117/2015)) i Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (Odluka o donošenju višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (Narodne novine, broj 117/15)). Napominje se da se ovim Strateškim planom ulazi u razdoblje važenja Plana upravljanja vodnim područjima za novo plansko razdoblje 2022. – 2027.. Projekti razvoja vodnokomunalne infrastrukture u Republici Hrvatskoj se provode:

- sredstvima fondova Europske unije iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020 i
- sredstvima Švicarske na temelju Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Švicarskog saveznog vijeća i Vlade Republike Hrvatske o provedbi Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na smanjenju ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije
- sredstvima Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) na temelju Okvirnog ugovora o zajmu između RH i CEB za Projekt zaštite od poplava

Morski okoliš i obalno područje resursi su od iznimnog značaja za Republiku Hrvatsku za koje je potrebno osigurati zaštitu, očuvanje, omogućavanje oporavka i gdje je to moguće obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava te zaštitu bioraznolikosti i njeno održivo korištenje. Ovo će se u prvom redu osigurati provedbom Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.

Povećana svjesnost o važnosti mora i obalnog područja kao resursa i potrebi za njegovom sveobuhvatnom i sustavnom zaštitom, nameće provedbu globalno prihvaćenog ekosustavnog pristupa upravljanja ljudskim djelatnostima u zaštiti morskog okoliša i obalnog područja. Postizanjem i održavanjem dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja ostvaruju se uvjeti za održivo upravljanje tim područjem u smislu odgovornog i održivog planiranja i razvoja prostora odnosno primjereno korištenje potencijala hrvatske obale i Jadranskog mora, uzimajući u obzir

postojeće pritiske (nedostatna infrastruktura, prekomjerna i neplanska izgradnja, stanovništvo, gospodarske aktivnosti i sl.) i obvezu provedbe odgovarajućih mjera zaštite prirodnih resursa..

4.1. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda

Posebni cilj postizanja i očuvanja dobrog stanja voda obuhvaća sprječavanje pogoršanja kroz zaštitu i poboljšanje stanja vodnog okoliša te promicanje održivog korištenja voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa čime se pridonosi očuvanju života i zdravlja ljudi, osiguravanju dovoljnih količina površinskih i podzemnih voda dobre kakvoće potrebnih za održivo, uravnoteženo i pravično korištenje voda, znatnom smanjenju onečišćenja podzemnih voda te zaštiti kopnenih voda.

Navedeni posebni cilj, koji se između ostalog, odnosi na osiguranje dostačnih količina vode dobre kakvoće za održivo, uravnoteženo i pravično korištenje voda iz podzemnih i površinskih vodnih tijela, ostvarit će se izgradnjom i rekonstrukcijom javnih vodoopskrbnih sustava, odnosno provedbom ulaganja sredstava iz fondova Europske unije, zatim državnog proračuna i drugih sredstava namijenjenih za razvoj i upravljanje tim sustavima.

Ostvarenjem ovoga cilja postići će se povećanje stupnja mogućnosti priključenja stanovništva i gospodarstva na javni vodoopskrbni sustav sa sadašnjih prosječno 94% na prosječno 95%.

Potrebno je unaprijediti upravljanje javnim vodoopskrbnim sustavima te smanjiti gubitke vode iz sustava koje treba sanirati i rekonstruirati.

Ovaj posebni cilj se dijelom odnosi na očuvanje zdravlja ljudi i okoliša, što podrazumijeva postizanje i očuvanje dobrog stanja voda, sprečavanje onečišćenja voda, sprečavanje promjena hidromorfoloških karakteristika voda koje su pod takvim rizicima i sanaciju stanja voda gdje je ono narušeno. Dostizanje navedenog cilja osigurat će se ulaganjem u izgradnju i rekonstrukciju sustava javne odvodnje s izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s propisanim stupnjem pročišćavanja otpadnih voda.

Prema dinamici usklađenja sustava javne odvodnje s propisanim standardima za ispuštanje komunalnih otpadnih voda u razdoblju do 2022. godine planira se značajno povećanje priključenosti stanovništva na javnu odvodnju (do 57% na razini države) i na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda (do 55% na razini države).

Ostvarenje ovog posebnog cilja, koji se odnosi na obveze vodno-komunalnog sektora u području zaštite voda i razvoja javne vodoopskrbe postići će se reformom vodno-komunalnog sektora, odnosno uspostavom novog institucionalnog ustroja toga sektora.

S obzirom na to da je sada vodno-komunalni sektor u Republici Hrvatskoj izrazito fragmentiran, potrebno je izvršiti njegovo okrupnjavanje kako bi bio pripremljen za izvršenje obveza koje je Republika Hrvatska prihvatile Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske EU.

Navedene obveze se odnose na pripremu i provedbu projekata javne vodoopskrbe i javne odvodnje iz sredstava fondova EU namijenjenih razvoju vodno-komunalne infrastrukture u Republici Hrvatskoj, odnosno javne isporučitelje vodnih usluga, kao investitore, potrebno je sposobiti za provedbu navedenih projekata, s ciljem ostvarenja maksimalne apsorpcije sredstava iz fondova EU. Tako sposobljeni javni isporučitelji vodnih usluga moći će na učinkovit i ekonomičan način upravljati izgrađenim sustavima.

„Postojeći“ načini ostvarenja

4.1.1. Ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju javnog vodoopskrbnog sustava

4.1.2. Ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju sustava javne odvodnje s propisanim stupnjem pročišćavanja otpadnih voda

Opći cilj	4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora
Posebni cilj	4.1.Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda
Program u državnom proračunu	3408 Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1.1.Ulaganja u razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom	K784037 K784038 K784039	4.1.1.1. Dužina izgrađene magistralne i sekundarne vodoopskrbne mreže	km	43.208	43.480	43.560	44.705
		4.1.1.2. Broj izgrađenih vodnih građevina uključujući i uređaje za pročišćavanje i za kondicioniranje vode	broj	2.747	3.150	3.305	3.470
4.1.2. Ulaganja u gradnju sustava javne odvodnje s propisanim stupnjem pročišćavanja otpadnih voda	K784037 K784038 K784039	4.1.2.1. Dužina izgrađene magistralne i sekundarne mreže odvodnje otpadnih voda	km	11.800	13.900	15.000	16.100
		4.1.2.2. Broj izgrađenih vodnih građevina uključujući i uređaje za pročišćavanje vode	broj	1.018	1.600	2.000	2.400

Opći cilj	4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora			
Posebni cilj	4.1. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda			
Program u državnom proračunu	3408 Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora			
REFORMSKA MJERA				
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere	
4.1.3. Uspostava novog institucionalnog ustroja vodnokomunalnog sektora / Okrupnjavanje javnih isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje (1.1.10. Uspostava pravne osnove za provedbu reforme vodnokomunalnog sektora)	Osiguranje finansijske institucionalne samoodrživosti javnih isporučitelja vodnih usluga putem njihove integracije na uslužnom području.	Zakon o vodnim uslugama i podzakonski propisi	Donošenje Zakona i podzakonskih akata (II.-III. kvartal 2019.)	
Fiskalne posljedice za državni proračun	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	
Nema.	nije primjenjivo	Broj javnih isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje	broj	
Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
173	173	170	40	40

4.2. Razvoj sustava navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda

Navodnjavanje i zaštita poljoprivrednih površina od štetnog djelovanja voda od presudne su važnosti za razvoj, stabilnost i gospodarsku isplativost svake cjelovite poljoprivredne proizvodnje. Sve češća pojava ekstrema u okviru godišnjeg vremenskog ciklusa (intenzivne poplave koje se izmjenjuju s dugim sušnim razdobljima) potvrđuje sve veći utjecaj globalnih klimatskih promjena na područje Republike Hrvatske. Kao direktna posljedica takvih promjena javljaju se velike štete u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i nesigurnost i nestabilnost proizvodnje važnih poljoprivrednih proizvoda (dio ratarske proizvodnje, povrćarstvo, trajni nasadi...), što rezultira ukupnom nekonkurentnošću poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj.

Uzimajući u obzir gore navedeno, 2004. godine pokrenute su aktivnosti za izradu strateškog plana unaprjeđenja poljoprivrede primjenom navodnjavanja, s ciljem osiguranja uvjeta za optimalno korištenje prirodnih resursa tala i voda. Strateški plan je usvojen 2005. godine pod nazivom *Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj* (NAPNAV). Provedbom NAPNAV-a ostvaruju se uvjeti za izgradnju vodnih građevina za navodnjavanje, odnosno sustava javnog navodnjavanja, čime se izravno utječe na povećanje navodnjanih poljoprivrednih površina odnosno na bolje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem i vodama. Prema NAPNAV-u određeni su kratkoročni i dugoročni ciljevi te rokovi realizacije. Tako je do 2020. godine na području Republike Hrvatske planirano izgraditi sustave navodnjavanja na ukupno 65.000 ha poljoprivrednih površina. S obzirom na dosadašnje iskustvo i poteškoće u provedbi NAPNAV-a, a uzimajući u obzir punopravno članstvo Republike Hrvatske Europskoj uniji, ukazala se potreba za usklađivanjem NAPNAV-a s ostalim planskim i programskim dokumentima. Navedeno se posebno odnosi na pitanje financiranja izgradnje sustava navodnjavanja, koji se planiraju sufinancirati sredstvima fondova Europske unije u trenutnom u programskom razdoblju 2014.- 2020. godine ali i u narednoj finansijskoj perspektivi.

Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za programsко razdoblje 2014.-2020., kroz Mjeru 04. Ulaganje u fizičku imovinu, podmjeru 4.3. Potpore za ulaganja u infrastrukturu povezanu s razvojem, osvremenjivanjem ili prilagodbom poljoprivrede i šumarstva, sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, planirano je financirati investicije u novu infrastrukturu za sustave navodnjavanja, s isključivim ciljem izgradnje infrastrukture za navodnjavanje poljoprivrednih površina, prvenstveno radi smanjenja negativnog učinka suša, osiguranja stabilnosti i povećanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje.

Nadalje, održiva zaštita od poplava i drugih oblika štetnoga djelovanja voda podrazumijeva postizanje gospodarski opravdanih stupnjeva zaštite stanovništva, materijalnih dobara i ostalih ugroženih vrijednosti (gospodarski objekti, prometnice, infrastrukturni sustavi, poljoprivredne površine, kulturno-povijesna baština i ostalo), uz poticanje očuvanja i unaprjeđivanja ekološkog stanja voda i poplavnih površina, radi stvaranja preduvjeta za daljnji održivi gospodarski razvoj. Trenutna razina funkcionalnosti sustava zaštite od poplava na vodama I. i II. reda iznosi 77 %. Na temelju provedenih analiza postavljen je cilj kojim se predviđa smanjenje rizika od

poplava na prihvatljivu razinu tj. dostizanje funkcionalnosti sustava zaštite od poplava na vodama I. i II. reda do razine od oko 87% do kraja 2023. godine i do 100% do kraja 2038. godine.

Za područja sa značajnim rizikom od poplava izrađene su karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava i to na razini vodnog područja ili jedinice upravljanja. Karte opasnosti od poplava obuhvaćaju zemljopisna područja koja bi mogla biti poplavljena na temelju poplave male vjerojatnosti ili scenarija ekstremnih događaja, poplave srednje vjerojatnosti (povratno razdoblje ≥ 100 godina) te poplave velike vjerojatnosti. Karte rizika od poplava prikazuju moguće štetne posljedice povezane s različitim scenarijima te su iste iskazane u odnosu na okvirni broj potencijalno ugroženog stanovništva i vrstu gospodarske aktivnosti na potencijalno pogođenom području.

Na temelju naprijed navedenih karata, izrađen je Plan upravljanja rizicima od poplava, koji je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021, a isti sadrži ciljeve za upravljanje rizicima od poplava, mjere za ostvarenje tih ciljeva, uključujući preventivne mjere, zaštitu, pripravnost, prognozu poplava i sustave za obavlještanje i upozoravanje. Napominje se da se ovim Strateškim planom ulazi u razdoblje važenja Plana upravljanja vodnim područjima za novo plansko razdoblje 2022. – 2027., a čiji sastavni dio će ponovno biti Plan upravljanja rizicima od poplava.

Građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju u Republici Hrvatskoj dugi niz godina nisu održavane, dijelom zbog ratnih zbivanja, a dijelom zbog nedostatnih finansijskih sredstava. Uslijed neodržavanja došlo je do devastacije sustava te je isti dijelom zapušten i nefunkcionalan, što je jedan od uzroka plavljenja poljoprivrednih površina. Stoga je nužno sustav dovesti u funkcionalno stanje, a potom ga redovno održavati i dograđivati. Funkcionalan sustav detaljne melioracijske odvodnje preduvjet je za razvoj sustava navodnjavanja, a ujedno i produžetak sustava obrane od poplava. Stoga su obnova i održavanje detaljne kanalske mreže neophodni kako bi se štete od poplava, kojima smo svjedočili posljednjih godina, svele na minimum. U Republici Hrvatskoj ima ukupno 24.238 km detaljnih melioracijskih građevina za odvodnju od kojih je 12.168 km obnovljeno zaključno s 2017. godinom. Uz održavanje obnovljene kanalske mreže za obnovu iste, u nadolazećem razdoblju, preostalo je još 12.070 km.

„Postojeći“ načini ostvarenja:

4.2.1. Realizacija NAPNAV-a

4.2.2. Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracijsku odvodnju

4.2.3. Obnova i uređenje detaljnih melioracijskih građevina za odvodnju i navodnjavanje

Opći cilj	4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva						
Posebni cilj	4.2. Razvoj sustava navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda						
Program u državnom proračunu	3008 Sustav navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.2.1. Realizacija NAPNAV-a	T779042	4.2.1.1. Broj izgrađenih vodnih građevina za navodnjavanje, osim kanalske mreže	komad	18	24	26	31
4.2.2. Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracijsku odvodnju	nije primjenjivo	4.2.2.1. Povećanje teritorija Republike Hrvatske sa prihvatljivim rizikom od poplava u odnosu na prethodnu procjenu rizika	%	56	57	60	62
		4.2.2.2. Povećanje broja stanovništva sa prihvatljivim rizikom od poplava	broj	2.350.000	2.390.000	2.520.000	2.600.000

4.2.3. Obnova i uređenje detaljnih melioracijskih građevina za odvodnju i navodnjavanje	nije primjenjivo	4.2.3.1. Dužina detaljne kanalske mreže za odvodnju i navodnjavanje u funkcionalnom stanju	km	12.786	12.786 opravljanje postojećeg stanja funkcionalnost i	12.786 opravljanje postojećeg stanja funkcionalnost i	12.786 opravljanje postojećeg stanja funkcionalnost i
---	------------------	---	----	--------	--	--	--

4.3. Zaštita morskog okoliša i obalnog područja

Jadransko more, obala i otoci, prostor su vrlo vrijednih, ali i izuzetno osjetljivih prirodnih resursa kojima Republika Hrvatska raspolaže i za koje je potrebno uspostaviti primjerен sustav upravljanja, korištenja i zaštite. To je područje na kojem se odvijaju procesi koji ovise o uzajamnom djelovanju mora i kopna, na kojem su razvojni pritisci i negativni utjecaji na prirodne ekosustave najizraženiji. Istovremeno, Jadransko more predstavlja jedinstven i vrlo osjetljiv morski sustav koji se po svojim ključnim hidrografskim, oceanološkim, biološkim i ostalim karakteristikama razlikuje od ostatka Sredozemnog mora čiji je sastavni dio.

Jadransko more, pripadajuća obala i otoci također su karakteristični zbog bogatstva života, još uvijek očuvane vrlo visoke razine kakvoće okolišnih sastavnica i jedinstvenog vrlo autentičnog krajobraza.

Zaštita Jadranskog mora, priobalja i otoka je izazov prepoznat u Strategiji održivog razvoja Republike Hrvatske (NN 30/09) na kojeg Hrvatska treba dati odgovor i na strateški način planirati mјere i akcije usmjerene ka održivom razvoju.

Obuhvat nadležnosti iz područja zaštite mora i obalnog područja odnosi se na poduzimanje aktivnosti za postizanje i/ili održavanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja što uključuje:

- smanjenje onečišćenja odnosno opterećenja u morskom i obalnom okolišu radi osiguranja od negativnih utjecaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ ili zdravlje ekoloških sustava i/ili korištenje mora i obale,
- očuvanje, unaprjeđenje i ponovno uspostavljanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i na obali.
- Okvirnom direktivom o morskoj strategiji kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša nalaže se poduzimanje mјera za postizanje ili održavanje dobrog stanja morskog okoliša najkasnije do 2020. godine. U tu svrhu razvijaju se i primjenjuju morske strategije u okviru kojih se primjenjuje ekosustavni pristup upravljanja ljudskim djelatnostima. Primjena Okvirne direktive o morskoj strategiji u Hrvatskoj podrazumijeva usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s odredbama Okvirne direktive o morskoj strategiji te izradu morske strategije za morske vode pod nacionalnom jurisdikcijom po predloženom pristupu odnosno planu djelovanja uz ostvarivanje/nastavak sub-regionalne suradnje sa susjednim državama na Jadranskom moru te regionalne suradnje u okviru Barcelonske konvencije.

„Novi“ načini ostvarenja

- **4.3.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma iz područja zaštite morskog okoliša i obalnog područja**

- **4.3.2. Uspostava sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora**
-
- **4.3.3. Provedba mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem**

Opći cilj	4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora						
Posebni cilj	4.3. Zaštita morskog okoliša i obalnog područja						
Program u državnom proračunu	3402 Zaštita okoliša						
NOVI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.3.1. Donošenje i provedba dokumenata i propisa, prijenos i primjena pravne stečevine EU, usvajanje i provedba međunarodnih ugovora i bilateralnih sporazuma iz područja zaštite morskog okoliša i obalnog područja	A576235	4.3.1.1 Kontinuirano uskladivanje s EU standardima i međunarodnim sporazumima	%	99	100	100	100
4.3.2. Uspostava sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora	A784023	4.3.2.1. Broj monitoring programa	broj	7	11	11	11
	A784023	4.3.2.2. Broj Izvješća provedenim monitorizmima	broj	6	6	6	6

	A784023	4.3.2.3. Uspostavljena Baza pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture	%	70	80	90	100
4.3.3. Provedba mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem	A779046	4.3.3.1. Provedba Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem sukladno Direktivi 2008/56/EZ	%	25	50	60	70
	A576235	4.3.3.2. Ažuriranje dokumenta Strategije upravljanja Morskim okolišem i obalnim područjem prema Direktivi 2008/56/EZ	%	50	50	70	70

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj

4. Održivi razvoj vodnoga gospodarstva i zaštite mora

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda	Najmanje dobro stanje svih vodnih tijela prema Planu upravljanja vodnim područjima	%	52	55*	55	55*
4.2. Razvoj sustava navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda	Povećanje površina pod navodnjavanjem što rezultira kvalitetnijom i povećanom poljoprivrednom proizvodnjom	ha	22.529	24.633	25.806	27.306
	Područje podložno potencijalno značajnim rizicima od poplava	kvadratni kilometar	30.000	29.000	28.500	27.500
4.3. Zaštita morskog okoliša i obalnog područja	Dobro stanje morskog okoliša prema ciljevima Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem	%	60	70	75	80

* Stanje vodnih tijela se ocjenjuje jednom u šest godina

5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima

Konkurentnost hrvatskog energetskog sustava je zadovoljavajuća zbog raznolike energetske strukture proizvodnje električne energije i relativno dobrog udjela domaće proizvodnje prirodnog plina. Ipak, rad na dalnjem razvoju energetskog sustava je neminovan zbog velikih globalnih promjena (primjerice COP 21 i sl.), ali i zbog osiguravanja visokih standarda kako na strani potražnje za energijom tako i na strani potreba za energijom koji su se također u zadnje vrijeme dosta promijenile. Razvoj energetskog tržišta, otvorenost zemlje, podjela rizika kod investiranja, razvoj i tehnološki napredak i poticanje veće participacije domaće proizvodnje i usluga kod izgradnje i eksploatacije energetskih objekata, mehanizmi su za zadržavanje, ali i podizanje konkurentnosti energetskog sustava. Zbog toga je temeljni zadatak državne uprave zadužene za energetiku preslagivanje energetskog sustava na učinkovitiji način te poticanje izgradnje konkurentnih temeljnih energetskih objekata uklopljenih u regionalnu infrastrukturu.

Održivost energetskog sustava izazov je suvremenog razvoja. Energetske djelatnosti sudjeluju značajno u ukupnim antropogenim emisijama stakleničkih plinova Republike Hrvatske. Nužno je promovirati korištenje „čistih“ tehnologija u proizvodnji toplinske, električne i energije za motorne pogone. Kako bi ostvarili Kyotskim protokolom preuzeti cilj, ali i obveze međunarodnog sporazuma o emisijama stakleničkih plinova potrebno je poticati ulaganja u energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije i tehnologije s malom emisijom CO₂ i ostalih stakleničkih plinova.

S ciljem efikasnijeg gospodarenja energetskim sirovinama potrebno je sustavno razraditi potencijal kojeg Republika Hrvatska ima kako u potencijalnim nalazištima ugljikovodika na kopnu i moru, ali i geotermalnim izvorima koji sve više dobivaju na značenju. Također, važan segment postaje i hvatanje i skladištenje CO₂ za što postoji potencijal i u Republici Hrvatskoj, iako tehnologiju vezanu uz ovu temu još uvijek treba dodatno razviti i usavršiti.

5.1. Razvoj energetskog sustava i gospodarenja energetskim sirovinama

Ovaj posebni cilj provodi se u dijelu državne uprave nadležan za energetiku i naftno rudarstvo kroz slijedeća područja: unutarnje energetsko tržište i energetske sisteme; obnovljive izvore energije, energetsku učinkovitost i nove tehnologije, energetsku politiku, strategiju i projekte Europske unije potencijalnu eksploataciju ugljikovodika na kopnu i moru te razvijanjem mogućnosti vezanih uz hvatanje i skladištenje CO₂.

Cilj je da Republika Hrvatska u neizvjesnim uvjetima globalnog tržišta energije i uz oskudne domaće energijske resurse izgradi održivi energetski sustav.

Tri temeljna energetska cilja:

- Sigurnost opskrbe energijom;
- Konkurentnost energetskog sustava;
- Održivost energetskog razvoja.

Sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske treba bitno unaprijediti. Izazovi na koje treba usmjeriti posebnu pozornost su ovisnost o uvozu nafte, nedovoljna sigurnost opskrbe prirodnim plinom i nedovoljna sigurnost, odnosno visoka uvozna ovisnost opskrbe električnom energijom. Sigurnost opskrbe energijom zajedničko je pitanje svih europskih država. Iako je svaka zemlja odgovorna za vlastitu sigurnost opskrbe, samo putem zajednički usmjerenih aktivnosti mogu se umanjiti posljedice koje donosi ovisnost o uvozu. Stoga će Republika Hrvatska djelovati s ciljem povećanja sigurnosti opskrbe vodeći računa o stavu Europske unije da je pitanje sigurnosti opskrbe zajednička briga svih članica. Učinkovito otklanjanje poremećaja na tržištu energije putem stvaranja obveznih rezervi, izgradnje skladišnih kapaciteta, diversifikacije dobavnih izvora i pravaca kao i solidarno djelovanje u kriznim uvjetima opredjeljenja su ove strategije. Također, dio držane uprave nadležan za naftno rudarstvo ovdje će doprinijeti u svim segmentima vezanim uz potencijalnu eksploataciju ugljikovodika na kopnu i moru, eksploataciju geotermalnih voda za energetske svrhe, skladištenje plina u geološkim strukturama te razvijanjem mogućnosti vezanih uz hvatanje i skladištenje CO₂.

Konkurentnost hrvatskog energetskog sektora vrednovat će se unutar jedinstvenog europskog tržišta. Konkurentnost hrvatskog energetskog sustava je zadovoljavajuća zbog raznolike energetske strukture proizvodnje električne energije i relativno visokog udjela domaće proizvodnje prirodnog plina. Razvoj tržišta energije, otvorenost zemlje, podjela rizika kod investiranja, razvoj i tehnološki napredak i poticanje veće participacije domaće proizvodnje i usluga kod izgradnje i eksploatacije energetskih objekata, mehanizmi su za zadržavanje, ali i podizanje konkurentnosti energetskog sustava.

Održivost energetskog sustava izazov je suvremenog razvoja. Energetske djelatnosti sudjeluju s približno 75% u ukupnim emisijama stakleničkih plinova uzrokovanim ljudskom djelatnošću u Republici Hrvatskoj. Nastavi li se dosadašnji razvoj potrošnje energije i izostanu li ulaganja u energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije i tehnologije s malom emisijom stakleničkih plinova, Republika Hrvatska će teško ostvariti obveze preuzete u Parizu vezane uz emisiju stakleničkih plinova.

Skladan energetski razvoj obuhvaća usmjeravanje i poticanje vlastitog tehnološkog razvoja u području energetike te domaće proizvodnje opreme posebice za one izvore energije koji smanjuju uvoznu ovisnost.

„Postojeći“ načini ostvarenja

5.1.1. Kontinuirano usklađivanje i unaprjeđivanje zakonodavstva, energetskog sustava i infrastrukture RH s EU i međunarodnim pravnim okvirom i standardima; praćenje stanja i opskrbe energetskog sustava

5.1.2. Povećanje udjela električne energije iz svih obnovljivih izvora u bruto neposrednoj potrošnji energije

5.1.3. Odlučivanje o zaprimljenim zahtjevima za izdavanje energetskih odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja iz obnovljivih izvora; donošenje rješenja

5.1.4. Istraživanje i eksploracija ugljikovodika, geotermalnih voda, skladištenje plina i zbrinjavanje CO₂

Opći cilj	5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima
Posebni cilj	5.1. Razvoj energetskog sustava i gospodarenja energetskim sirovinama
Program u državnom proračunu	3225 Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
5.1.1. Kontinuirano usklađivanje i unaprjeđivanje zakonodavstva, energetskog sustava i infrastrukture RH s EU i međunarodnim pravnim okvirom i standardima; praćenje stanja i opskrbe energetskog sustava	A784031	5.1.1.1. Izvršenje kapitalnih energetskih aktivnosti i projekata od EU značaja	%	75	90	95	95
5.1.2. Povećanje udjela električne energije iz svih obnovljivih izvora u bruto neposrednoj potrošnji energije	A784030 A784029	5.1.2.1. Udio energije iz obnovljivih izvora u električnoj energiji	%	46,4*	39**	47***	48,4***
5.1.3. Odlučivanje o zaprimljenim zahtjevima za izdavanje energetskih odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja iz obnovljivih izvora; donošenje rješenja	A784031	5.1.3.1. Izvršenje rješavanje /	%	25	55	55	55
5.1.4. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda, skladištenja plina i zbrinjavanje CO2	A784026	5.1.4.1. Sklapanje ugovora za istraživanje, eksploataciju i skladištenje, izdavanje	broj	5	6	5	4

		dozvola za zbrinjavanje						
--	--	----------------------------	--	--	--	--	--	--

* Izvor: Eurostat Shares Energy/ Electricity (RES-E%)

**Izvor: Projekcija vrijednosti za 2020. - Akcijski plan za OIE do 2020.

*** Izvor: Projekcija vrijednosti za 2021. i 2022. - 1. draft HR NECP 2021.-2030. (RES-E%)

„Novi“ načini ostvarenja

5.1.5. Planiranje, upravljanje i provedba EU fondova

U okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014.-2020. kroz Prioritetnu os 4: "Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije" financiraju se strateške mjere sadržane u Četvrtom nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti. Iz tih mjera EU sredstvima financira se *I2 Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama, B.4 Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina), P4 Povećanje sustava učinkovitosti javne rasvjete*. Svi projekti iz navedenih mjera su ugovoreni planira se njihova provedba do kraja programskog razdoblja 2023.

Opći cilj	5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenje ugljikovodicima							
Posebni cilj	5.1. Razvoj energetskog sustava i gospodarenja energetskim sirovinama							
Program u državnom proračunu	3225 Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedini ca	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
5.1.5. Planiranje, upravljanje i provedba EU fondova	Ostvarenje je planirano kroz financiranje iz OPKK iz prioriteta "Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije"	K784022	5.1.5.1. Apsorpcija sredstava za projekte energetike u okviru OPKK 2014.-2020.	%	20%	36%	55%	75%

5.2. Investicije u istraživanje ugljikovodika

Ovaj posebni cilj provodi se u okviru djelatnosti Agencije za ugljikovodike osnovane na temelju Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, broj 14/14, 73/17).

Djelatnost Agencije za ugljikovodike obuhvaća sustavnu operativnu podršku nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama, kao i poslove vezane uz osiguranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.

U okviru svoje djelatnosti vezane uz poslove istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama sukladno Zakonu o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine br. 14/14, 73/17), Agencija obavlja sljedeće poslove:

1. priprema i organizira prezentacije te ažurira, vodi i organizira sobu s geološkim i geofizičkim podacima, kao i podacima o buštinama (tzv. data room) u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim i geotermalnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske,
2. sukladno odredbama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika daje prijedloge ministarstvu nadležnom za energetiku za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika za odabir najboljeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora, te sudjeluje u provedbi javnog nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u svrhu izdavanja dozvole i sklapanja ugovora,
3. utvrđuje troškove za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i ishođenje tehničke dokumentacije u istražnom prostoru i na eksploatacijskom polju,
4. osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
5. prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika,
6. prati i kontrolira investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske te obavještava nadležna tijela o uočenim nepravilnostima,
7. operativno prati plaćanja ugovorene naknade i troškove po ugovoru u svrhu povrata troškova, a što je jedan od ulaznih parametara prilikom izračuna dijela naknade kada je riječ o podjeli ugljikovodika,
8. izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
9. pruža pomoć investitoru te vodi koordinaciju između investitora i nadležnih državnih tijela vezano za izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
10. daje podršku investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno posebnim propisima i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora temeljem propisa kojim se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika,

- 11.pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksplotacijskog polja,
- 12.podnosi izvješća Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksplotacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne,
- 13.sudjeluje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije,
- 14.vodi registar ugovora u koji unosi osnovne podatke o svim sklopljenim ugovorima, a za čije vođenje Agencija ima javnu ovlast,
- 15.sukladno odredbama propisa kojim se uređuje istraživanje i eksplotacija ugljikovodika kontrolira izvješća koja su investitori dužni dostaviti prilikom trajnog zbrinjavanja plinova u geološkim strukturama, poduzima potrebne korektivne mjere, odobrava privremeni plan postupanja nakon zatvaranja podzemnog skladišta te je odgovorna za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere nakon zatvaranja podzemnog skladišta,
- 16.pruža administrativnu i stručnu podršku ministarstvu nadležnom za energetiku prilikom razvoja i realizacije projekata istraživanja i eksplotacije ugljikovodika.

“Postojeći“ načini ostvarenja

5.2.1. Preuzimanje i izdavanje geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka

5.2.2. Informatičko ažuriranje baze podataka

5.2.3. Organiziranje/posjeti sobe s podacima (tzv. "data room") i prezentacije geološkog potencijala

5.2.4. Ažurno odobravanje svih zaprimljenih godišnjih radnih programa i budžeta od strane investitora

5.2.5. Ažurno odobravanje svih zaprimljenih kvartalnih izvještaja

5.2.6. Ažurna kontrola i odobravanje svih zaprimljenih troškova od strane investitora sukladno sklopljenim ugovorima, a koji se priznaju prilikom povrata troškova

5.2.7. Ažurno vođenje evidencije o naplati naknada za istraživanje i eksplotaciju ugljikovodika i naplata istih

Opći cilj	5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima
Posebni cilj	5.2. Investicije u istraživanje ugljikovodika
Program u državnom proračunu	3225 Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
5.2.1. Preuzimanje i izdavanje geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka	A919002	5.2.1.1. Preuzimanje i izdavanje geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka	kom	14	22	19	16
5.2.2. Informatičko ažuriranje baze podataka	A919005	5.2.2.1. Informatičko ažuriranje baze podataka	kom	14	22	19	16
5.2.3. Organiziranje/posjeti sobe s podacima (tzv."data room") i prezentacije geološkog potencijala	A919002	5.2.3.1. Organiziranje/posjeti sobe s podacima (tzv."data room") i prezentacije geološkog potencijala	kom	18	5	4	4
5.2.4. Ažurno odobravanje svih zaprimljenih godišnjih radnih programa i budžeta od strane investitora	K919001	5.2.4.1. Odobravanje radnih programa i budžeta	kom	5	11	12	15
5.2.5. Ažurno odobravanje svih zaprimljenih kvartalnih izvještaja	K919001	5.2.5.1. Odobravanje kvartalnih izvještaja o napretku radova	kom	20	44	48	60
5.2.6. Ažurna kontrola i odobravanje svih zaprimljenih troškova od strane investitora sukladno sklopljenim	K919001	5.2.6.1. Kontrola kvartalnih izvještaja i odobravanje troškova	kom	20	44	48	60

ugovorima, a koji se priznaju prilikom povrata troškova							
5.2.7. Ažurno vođenje evidencije o naplati naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i naplata istih	K919001	5.2.7.1. Kontrola plaćanja naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika	kom	5	11	12	15

5.3. Formiranje i upravljanje obveznim zalihamama nafte i naftnih derivata

Ovaj posebni cilj provodi se u okviru djelatnosti Agencije za ugljikovodike osnovane na temelju Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, broj 14/14, 73/17).

Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata formiraju se u količinama i strukturi na osnovu izračuna definiranog Pravilnikom o izračunu prosječnog dnevnog neto uvoza, prosječne dnevne potrošnje i količina obveznih zaliha nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 43/16) te podataka Državnog zavoda za statistiku o neto uvozu nafte i naftnih derivata i potrošnji naftnih derivata, a radi osiguranja opskrbe naftom i naftnim derivatima Republike Hrvatske u slučaju prijetnje energetskoj sigurnosti države, uslijed izvanrednih poremećaja opskrbe u Republici Hrvatskoj.

Sukladno zahtjevima pravnog okvira Europske unije, Agencija za ugljikovodike formira, održava, kontrolira i zanavlja obvezne zalihe nafte i naftnih derivata te provodi ostale nužne preduvjete za djelovanje po tržišnim principima kao energetski subjekt, i to bez narušavanja konkurentnosti na tržištu nafte i naftnih derivata i energije. Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata skladište se u carinskim i trošarinskim skladištima gotovim proizvodima, sirovom nafti i u nematerijalnom obliku (ugovorima o opcionskoj kupnji robe) po unaprijed utvrđenim kriterijima za određeno vremensko razdoblje.

Vlada Republike Hrvatske u slučaju poremećaja opskrbe donosi odluku o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, a Agencija za ugljikovodike pušta obvezne zalihe na tržište po tržišnim cijenama.

Agencija procjenjuje da je u narednom trogodišnjem periodu a prema izračunu u skladu s obvezom te Direktivi 2009/119/EZ o čuvanju obveznih zaliha nafte i naftnih derivata za formiranje zaliha Republike Hrvatske u količini, strukturi i rokovima utvrđenim važećim zakonskim propisima, potrebno oko 480.000 m³ skladišnog kapaciteta za sirovu naftu te oko 290.000 m³ za naftne derive. Agencija trenutno raspolaže sa 670.000 m³ nafte i naftnih skladištenih u Republici Hrvatskoj i Republici Njemačkoj. Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata Republike Hrvatske mogu se čuvati i na području država s kojima je prethodno sklopljen međudržavni sporazum o čuvanju obveznih zaliha.

Agencija stoga kontinuirano provodi aktivnosti oko usklađivanja dugoročnih ugovora o skladištenju obveznih zaliha sirove nafte u spremnicima na terminalima u Republici Hrvatskoj.

„Postojeći“ načini ostvarenja

5.3.1. Trgovina naftom i naftnim derivatima

5.3.2. Zanavljanje degradirane nafte i naftnih derivata

5.3.3. Kontrola količine i kvalitete nafte i naftnih derivata

5.3.4. Osiguravanje skladišnog prostora ugovorom o najmu skladišnog prostora

Opći cilj	5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima						
Posebni cilj	5.3. Formiranje i upravljanje obveznim zalihamama nafte i naftnih derivata						
Program u državnom proračunu	3225 Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
5.3.1. Trgovina naftom i naftnim derivatima	K919004	5.3.1.1. Količina nabavljene nafte i naftnih derivata	tona	668.000	680.000	700.000	700.000
5.3.2. Zanavljanje degradirane nafte i naftnih derivata	K919004	5.3.2.1. Količina zanovljene nafte i naftnih derivata	tona	16.500	16.500	16.500	16.500
5.3.3. Kontrola količine i kvalitete nafte i naftnih derivata	K919004	5.3.3.1. Broj obavljenih kontrola kvalitete mjerena količine	broj kontrola / mjerena	4	4	4	4
5.3.4. Osiguravanje skladišnog prostora ugovorom o najmu skladišnog prostora	K919004	5.3.4.1. Osiguran skladišni prostor ugovorom o najmu	m3	670.000	730.000	780.000	800.000

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj		5. Razvoj i poticanje gospodarstva kroz jačanje energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima				
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost (2017.)	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
5.1. Razvoj energetskog sektora i gospodarenje mineralnim sirovinama	Udio energije iz obnovljivih izvora energije u bruto neposrednoj potrošnji energije	%	46,4	39**	47***	48,4***
5.2. Investicije u istraživanje ugljikovodika	Broj izdanih dozvola i sklopljenih ugovora za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika	broj sklopljenih ugovora	5	11	12	15
	Preuzimanje geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka	kom	14	22	19	16
	Prezentacija geološkog potencijala	kom	18	5	7	4
	Kontrola plaćanja naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika	kom	5	11	12	15
5.3. Formiranje i upravljanje obveznim zalihamama naftne i naftnih derivata	Broj radnih programa i budžeta te kvartalnih izvještaja o napretku radova	kom	20	44	48	60
	Formirane i uskladištene obvezne zalihe naftne i naftnih derivata u količini i strukturi određenoj važećim pravnim propisima	broj dana	88	93	93	93
	Količina zanovljene naftne	tona	0	0	0	0
	Količina zanovljenih naftnih derivata	tona	0	16.500	16.500	16.500
	Broj obavljenih kontrola kvalitete i mjerjenja količine	broj kontrola / mjerjenja	3	4	4	4
	Sklopljeni dugoročni ugovori o najmu skladišnog prostora	broj ugovora	13	9	11	13

* Izvor: Eurostat Shares Energy/ Electricity (RES-E%)

**Izvor: Projekcija vrijednosti za 2020. - Akcijski plan za OIE do 2020.

*** Izvor: Projekcija vrijednosti za 2021. i 2022. - 1. draft HR NECP 2021.-2030. (RES-E%)

**KLASA: 400-01/19-01/05
URBROJ: 517-02-2-1-19-13**

Zagreb, 28. ožujka 2019.

